

ΕΠΙΘΕΙΑ ΣΥΝΑΡΟΜΗ

Προπληρωτέα

Εν Ἑλλάδι Δρ. 10
Εν τῇ ἀλλοδαπῇ Φρ. 12

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΒΔΟΜΑΣ.

Ἐν τῷ Μουσῶν ἀριθ. 6.

Ἐκαστον φύλλον τιμᾶται
λεπτῶν 30.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ἡμερολόγιον Φιλανθρωπία ἐν Ἀθήναις.
- Ἱστορικὴ ἐπιπέδ. (ἀνήγημα) ὑπὸ ΑΡΙΣΤΟΤ. Π. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ.
- Ἔργα καὶ ἡμέραι.
- Τορπίλαι, ὑπὸ Ν. Κ. ΡΟΥΛΙΜΗ.
- Ἡμερολόγιον ἀνθρώπου περιττοῦ (διήγημα.)
- Κοῦλος, τὸ παρά Πελοποννησίους κύρον ὀνομα, ὑπὸ Κ. Γ. ΖΗΣΙΟΥ.
- φιλολογικά, ἐπιστημονικά, καλλιτεχνικά.
- Βιβλιογραφία.
- Γεώργιος Κούρειος.
- Περιγραφή τῶν μαχῶν τοῦ Γαλασίου καὶ τοῦ Σκουλινοῦ τοῦ κατὰ τὴν δεξιάν ὄχθην τοῦ Προῦτου, συγγραφεὺς παρὰ ΙΑΚΩΒΑΚΗ ΡΙΖΟΥ τοῦ ΝΕΡΟΥΛΟΥ (τέλος).
- Ἀπαντήσεις ἀνεῦ ἐρωτήσεων. (Ἡ Καλοπούλα. — Ὅπου ἀποδεικνύεται διὰ τὰ ζῆλα Ἑλλήνων καὶ τὰς πονηρίας των. — Πῶς ἀνεκάλυφθη τὸ τηλεσκόπιον. — Ῥωσσία καὶ Ἑλλάς κ. λ.)
- Πνευματικαὶ ἀσκήσεις. — Λύσεις—Αὐταί.
- Ἀλληλογραφία.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ. Φλώρου καὶ Λαδρού των Μαρτύρων.

ΙΣΤΟΡΙΑ. 1826. Μάχη πλησίον τοῦ Μπασαρά.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅς ψιθυρισμός ἀσθενῆς ἠκούετο κατ' ἀρχάς διὰ τὴν Γκαζοχωρίαν ἐπιπολάζουσι πυρετοί, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ἀνῆλθεν ἡ φωνὴ καὶ εἰς κραυγὴν ἐξερράγη ὅξειαν, ὅτι ἐπιδημία δεινὴ ἐνέσκηψεν εἰς τὴν ἐγκαταλειμμένην ἐκείνην συνοικίαν, ὅτι οἱ στενοὶ αὐτῆς δρομίσκοι γέμουσιν ὠχρῶν πλάσμάτων, ὧν οἱ ὀφθαλμοὶ λάμπουσιν ἐκ τῆς φλογὸς τοῦ υποδόσκοντος αὐτὰ πυρετοῦ, ὅτι ἐν ἐκάστῳ οἰκίσκῳ κατακείνται κλινῆρες, ἐξήντηλημένοι, παντέρημοι τρεῖς, τέσσαρες, πέντε ὑπάρξεις, γέροντες καὶ νέοι, μητέρες καὶ βρέφη, καὶ ὅτι ἀποθνήσκουσι δι' ἔλλειψιν φαρμάκων, ἀποθνήσκουσι ἐκ πείνης, ἐν μέσαις ταῖς Ἀθήναις!

Ἐκ τῆς συγκινήσεως, ἥτις κατέλαβεν ἡμᾶς ὡς καὶ πάντα ἄλλον, ἔχοντα ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ, πρὸς τὰ ἀριστερά, δι' ἓνα σκοπὸν βεβαίως, μὴς τινὰς παλλομένους, ἠθελήσαμεν γὰρ μελετήσωμεν καὶ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς συμπαθείας, τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνίας πρὸς τὴν συμφορὰν ταύτην ἐγνωρίζομεν, ὅτι στεροῦμεθα πῶς τῆς ὑπερναισθησίας ἐκείνης ἄλλων λαῶν, αἰσθανομένων ὡς ἴδιον τὸν πόνον τῶν ὁμοφύλων, ὅτι δὲν ἔχομεν τὴν ἀνατροπὴν τῆς καρδίας, ἥτις ἐν τοιαύταις κρίσιμοις στιγμαῖς, ἀνατρέπουσα καὶ συγχωνεύουσα τὰς κοινωνικὰς τάξεις, μεταβάλλει ὁλόκληρον ἔθνος εἰς σωτήρας καὶ

σωζομένους, εἰς πάσχοντας ἐξερχομένους τοῦ κινδύνου καὶ εὐσπλαγγίους ὁρμῶντας εἰς αὐτόν· ἡμεθα περίεργοι νὰ ἴδωμεν πῶς θὰ ἐξηγειρετο παρ' ἡμῖν ὁ οἶκτος, τί θὰ ἐπράττομεν πρὸ τῆς δυστυχίας ταύτης τῆς σπαραξικαρδίου, ἠθικῶς ἀπαρασκευοὶ ὄντες, καὶ ἐκ ποίου ὀρόφου τῆς κοινωνικῆς ἡμῶν οἰκοδομῆς θὰ ἠκούετο ἡ φωνὴ τῆς εὐσπλαγγίας.

Συνέθη ὅ,τι προσβλέπομεν.
Ὁ κληρὸς δὲν ἐπραξε τίποτε, ἀπολύτως τίποτε· αὐτὸς ὁ μητροπολίτης, αὐτὸς ἐπισκοπὸς τις ἔριψεν τὴν σκιάν των ἐπὶ τοῦ τόπου ἐκείνου τῆς λύπης, τῶν δακρῶν καὶ τῆς αγωνίας· οὔτε ἱεροκλήρυξ συνεκίνησε διὰ θεομῆς τῆς καρδίας εὐγλωττίας τὸ πλῆθος ἀπ' ἀμύωνος, ὅπως οἱ χριστιανοὶ ὑγροῦς ἔχοντες ἐκ δακρῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ γενναίως καταβάλωσιν ὅ,τι δύνανται πρὸς ἀνακούφισιν, πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν· δὲν ἐπραξαν τίποτε· τούναντίον, τὰ ἔσχατα κεράτια τῶν ἀποθνησκόντων ἐμάθομεν ὅτι ἔλαβον ἱερεῖς πρὸς ἐνταφιασμὸν αὐτῶν, ἐν ᾧ περὶ τὸν νεκρὸν ἐλίμωτον, ἐπύρετον τέσσαρα καὶ πέντε ὄντα· τὸ ῥάσον ἄλλοῦ εἶνε ἐμβλημα παραμυθίας· παρ' ἡμῖν εἶνε στολὴ ἐπαγγέλματος· κ' ἐπειδὴ ἀκαταπαύστως ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ Χριστοῦ, ἄς ἐνθυμίσωμεν αὐτοῖς μίαν παραβολὴν τοῦ: «Ἀνθρώπος τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ. Καθ' ὁδὸν ἔπεσεν εἰς χεῖρας λησῶν, οἵτινες ἐγύμνωσαν, ἐπλήγωσαν αὐτόν καὶ ἀπῆλθον καταλιπόντες αὐτόν ἡμιθανῆ. Μετ' ὀλίγον ἤρχετο ἱερεύς τις ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ. Οὗτος εἶδε τὸν δυστυχῆ κατακειμένον, πληγωμένον, αἱματωμένον καὶ ἀντιπαρήλθεν.»

Ὁ σεβάσμιος ὑπηρετῆς τῆς θρησκείας, τῆς εὐσπλαγγίας, δὲν νομίζετε ὅτι δι' ὑμᾶς ἐλέγη ἡ παραβολὴ αὕτη;

Οὐδὲν σχεδὸν ἐπραξε καὶ ἡ καλὴ λεγομένη τάξις παρ' ἡμῖν· ἀξιοπαρατήρητος ἰδίως εἶνε ἡ ἀπάθεια τῶν ὑψηλῆς τάξεως Κυριῶν· δὲν πιστεύομεν νὰ ἐξεδίωξαν καὶ ἀπὸ τὴν καρδίαν των τὴν Ἑλλάδα ὡς ἀπὸ τὰ χεῖλη των.

Ἄν ἐπρόκειτο περὶ Γάλλων ἢ Ἰταλῶν ἢ εὐσπλαγγία βεβαίως θὰ εἶχε διεβῆ μεγαλοπρέπειαν· ἀλλὰ διὰ τὸ Γκαζοχωρὶ νὰ δαπανήσωμεν τὸν πολυτίμον οἶκτον! Allons done!

Ἄν ἐγνώριζε τοῦλάχιστον τί συμβαίνει ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα, θὰ εἶδιδε τὸ παράδειγμα εἰς τὰς εὐγενεστάτας ἀριστοκρατίας μας· μετὰ πόσης δ'εὐγνώμονος ἐκπλήξεως αἱ σκολιαὶ ἀτραποὶ θὰ ἤκουον τὸν κρότον ἀμαζῶν· ἐντὸς τῶν πλινθοκτίστων οἰκίσκων θὰ ἠκούετο θροῦς μετὰ τῆς, τὸ κομψὸν πέδιλόν των θὰ ἤγγιζε τὸν πηλὸν τῶν τεματίων, καὶ ἡ μέχρις ἀγκῶνος χεῖρις θὰ ἐκκλιδοῦτο ἐξαισίως

ἐφαπτομένη τῆς ἐνδείας. Ὡ! φαντάσθητε δέκα, εἰκοσι κυρίαὶ νὰ διένεμον ζωμόν. Ἐσώζετο τὸ Γκαζοχωρὶ.

Ἄς ἐξακολουθήσωμεν τὴν παραβολὴν, ἥτις ἐλέγη καὶ διὰ τοὺς ἀριστοκράτας: «Μετ' ὀλίγον ἔρχεται Δευτῆς τις. Εἶδε καὶ αὐτὸς τὸν δυστυχῆ εἰς τὴν ἀθλίαν ἐκείνην κατάστασιν, καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ἐτέλος ἔρχεται Σαμαρείτης καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐσπλαγγίσθη. Εὐθὺς ἐπήδησεν ἀπὸ τοῦ κτήνου καὶ ἔχυσεν οἶνον καὶ ἔλαιον εἰς τὰς πληγὰς του ἵνα πραύνη τοὺς πόνους καὶ ἔδεσεν αὐτάς. Ἐπειτα ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ὑποζυγίου του καὶ τὸν ἔφερεν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐκεῖ ἐθεράπευσε τὸν ἀσθενῆ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς μέχρι πρωίας» κτλ.

Ὁ Σαμαρείτης ὁ ἐλεήμων, ὁ γλυκὺς Σαμαρείτης, εἶνε ὁ λαὸς ἑρράγη ὁ πάγος τῆς ἀδιαφορίας καὶ ἀνέβλυσεν ἡ εὐσπλαγγία· προσφέρει τὸν ὀβολόν του, προσφέρει ἄλευρον· οἱ ἀρτοπῶλαι προσφέρουσιν ἄρτον, οἱ κρεοπῶλαι κρέας· οἱ ἐφημεριδοπῶλαι τῶν ὀδῶν, οἱ μικροὶ ὑποδηματοκαθαρισταί, καταρτιζοῦσιν ἔρανον· ὁ λαὸς σώζει τὸν λαόν.

Εἶνε δεινὴ ἡ ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων ἐπισκήψασα συμφορὰ αὕτη· ἀλλὰ τὸ κακὸν τοῦτο, ἂν ἐκ τῆς ὁμοθυμοῦ συμπαθείας μάλιστα ἐγκαίρως περισταλῆ, ἐνέχει καὶ μέγα καλόν· ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς μὲν φρονήματος παρ' ἡμῖν ἤρχισεν ἤδη ἡ κραυγὴ τοῦ ἀλλοτρίου ἀλγους· νὰ φθάνῃ μέχρι τῶν σπλαγγῶν ἡμῶν· ἐχάραχθη ἡ πρὸς τὴν καρδίαν ὁδὸς καὶ δὲν εἶνε δύσβατος πρὸς τὸν οἶκτον. Τοῦτο δ' εἶνε μέγιστον σημεῖον προόδου· ὁ λαὸς, ὅπως τὸ παιδίον, πρὶν ἀνατραπῆ διανοητικῶς δεόν νὰ τύχη τῆς ἀγωγῆς τῆς καρδίας.

Βλέποντες τὴν θερμὴν ἐκδήλωσιν τῆς συμπαθείας πρὸς τοὺς τλήμονας κατοίκους τοῦ Γκαζοχωρίου χαίρειζομεν εὐέλπιδες τὸν ἑλληνικὸν λαόν.

ΥΣΤΑΤΗ ΕΛΠΙΣ

(Σκηνὴ τοῦ πραγματικοῦ βίου.)

Προσῆγγιζεν ὁ Σεπτέμβριος, ὁ μὴν τῆς μεταναστεύσεως, καθ' ὃν οἱ ἐν Ἀθήναις, μετατοπιζοῦντες τοὺς ἀνεκπληρώτους πόθους των, ζήτοῦσι τὴν εὐτυχίαν ὑπ' ἄλλην στέγην, ὡς οἱ πάσχοντες, τὴν ὑγίειαν, ὑπ' ἄλλον οὐρανόν.

Ἐν μαρμαροκτίστῳ καὶ εὐπρεπεῖ οἰκίᾳ, τὰ πάντα ἦσαν ἔτοιμα ὡς τὴν παραμονὴν ταξιδίου· τὰ παραπετάσματα, αἱ εἰκόνας, τὰ κάτοπτρα εἶχον καταβιβασθῆ ἀπὸ τῶν τοίχων, τὰνάκλιντρα, αἱ ἔδραι, αἱ ἱματιοθήκαι, αἱ τράπεζαι εἶχον μετακινήθῃ τῶν θέσεων, ἄς ἐπλήρουν ὁλόκληρον

έτος, και ήταν έσκευασμένα όπως με-
τενέγκωσι μεταξύ άλλων τοίχων την ιδία-
ζουσαν εκείνη φυσιογνωμίαν των επί-
πλων, την ιδιαίτεραν έκφρασιν της αι-
θούσης και των δωματιών, έκαστης οικο-
γενείας, ην μετὰ τόσο πόθου αναπαρι-
στάωσι οι έν τη ζενητεία, άδυνατούντες
να χωρίσασιν απ' αυτής τας μορφάς των
προσφιλών όντων.

Έν υποστέγω δωματίω της οικίας ταύ-
της, έν μέσω σκευών πενιχρών και έφθαρ-
μένων, έκάθητο χαμαί, επί του δαπέδου,
γυνη έως είκοσαίωτά έτών, εύμηλής, ώ-
ραία, ώγρα πλησίον της έντός πτωχικού
λίανου, έκοιμάτο, ήσυχώς άναπνέων, βρέ-
φος όλίγων μηνών, παρέκει, διετέε παι-
δίον, άνυπόδητον, έστηρίζετο μετ' άφέλους
χάριτος επί του ώμου της άδελφής του,
τετραετούς κορασίου, προσέχον είς τό τε-
τραδίον της, έφ' ου αύτη έκλινε την ξαν-
θήν κεφαλήν της, δείκνύουσα σημεϊά τινα
διά του ροδόχρου δακτύλου της.

Η μήτηρ έμβάλων έσπρόρουχον έμβα-
λωμένον ήδη ένίοτε άνήγειρε την κεφαλήν
της και περιήγε κύκλω τό βλέμμα της·
νέφος δέ λυψης έκόλου τους μεγάλους
οφθαλμούς της, και βαθύς, μακρός στε-
ναγμός υπανήγειρε τό στήθος της.

Είς τό άπέναντι δωμάτιον εργάτης έ-
χρωμάτιζε τους τοίχους, ζώσα ύπόμνησις
της φοβεράς πραγματικότητος, είς ήν ή-
γον αϊ έπισκευαί έκείναι.

Μετὰ δύο ημέρας έπρεπε ν' απέλθη έκ
της οικίας έκείνη, είς ήν εξ' οίκτου έδέ-
χθη αύτήν, τά τέκνα και τον σύζυ-
γόν της ό άδελφός της, ότε εξώσαν αυ-
τους του οικίσκου, του οποίου δεν έπλή-
ρονον τό έννοίκιον ή σύζυγός του διοι-
κούσα ου μόνον την οίκίαν, αλλά και τά
αισθήματα του συζύγου της, τους διώ-
και τώρα μετ' ύβρεών, τους άπειλεί ότι
άν έλθουν είς την νέαν οίκίαν των, θα ρίψη
τά ρουχά των είς τον δρόμον από τό πα-
ράθυρον ή πτωχία των κηλιδώει τον
πλούταν της βδελύσσεται δέ και τά μικρά
παιδιά, στεϊρα ούσα αύτη και μη εύτυχή-
σασα ν' άκούση έντός της οικίας, ίδιου τέ-
κνου της κραυγήν, λυσσά άν άκούση ξένου.
Πρό τινος άγανακτήσασα διότι έθορύβει
τό νήπιον, εξηκόντισε μανιωδώς κατά της
δυστυχούς μητρός όλον τον ίόν του μί-
σους της:

— Αφ' ου είσθε πτωχοί, μου θέλατε
και παιδιά!...

Πρέπει ν' απέλθουν, πρέπει! αλλά πού
να υπάγουν; πώς θα πληρώνουν τό έννοί-
κιον; Θα τους εξώσουν και πάλιν!

Ο σύζυγός της, μικρέμπορος άνευ κε-
φαλαίων, ένεκα της έλλείψεως πιστώσεων,
έκλεισε τό μικρόν του κατάστημα έπώλησε
τό όλίγον ύλικόν και τό κατεβρόχθεσαν
ό στόμαχος δεν ρυθμίζεται σύμφωνως προς
τό θηλακίον και ήσαν πέντε στόμαχοι! Μή-
νας τώρα ό άεργός απόζη την οικογενειάν
του έκ δανείων ίκετευτικώς ζητούμένον
παρ' όμοτέγων, εκ πτωχικών παντοπω-
λείων παρεχομένων εξ' οίκτου. Αλλ' ένίοτε
έρχεται με κενάς τας χεϊρας και τά προς
υπόδοχην δραμόντα παιδιά μένουσι πε-
ρίλυπα είς την κλίμακα, μαντεύοντα ότι

θα πλαγιάσουν νηστικά την νύκτα έκεί-
νην. Η σύζυγός του με παραλήσει, με
δάκρυμα, τον έξορκίζει:

— Δημήτηρ μου, βρέε δουλειά!
Και ό Δημήτριος άπαύτ' άσπίως:

— Δουλειά! μόνο λόγια είσαι βρέε
την ντέ! βρήκα δουλειά και δεν την έ-
κανα; πούνε ή δουλειά;

Περιμένει να έλθη προς αυτόν ή εργα-
σία· ούτως έχει συνειθίσει δι' αυτόν εργα-
σία έσήμαινε να καθήται από πρωίας
μέχρι μεσονυκτίου, άκίνητος, έν τη αύτη
θέσει, πρό του τεζαχίου, νωχελώς καπνί-
ζων, νυστάζων τας θερινάς ημέρας, και
να έρχεται ό πελάτης, να έρχεται τό κέ-
δος να τον εύρίσκη Άλλοι κυνηγούν
τά χρήματα, την περιουσίαν, άσκούντες
τους πόδας αυτών είς καταδωζίν· άλλα
τό σώμα τούτου και ή ψυχή άπέμαθον
να κινώνται και άναμένει τώρα άναμένει
να έλθη ή εργασία προς αυτόν, να κρού-
ση την θύραν του, να τον προσκαλέση·
άλλ' έως ου έλθη, κείται εξηπλωμένος,
βαρύς, ως έσφαγμένος βούς, έκεί είς τον
στενον διάδρομον του υποστέγου, και τό
ψωμί του οίκτου, τό ξένον ψωμί, επί του
οποίου ό μάχος του δεν τώ πάρεχει κα-
νέν δικαίωμα, δεν τώ φαίνεται πικρόν,
και τό αίμα, όπερ σχηματίζει, δεν άνα-
θαίνει να κοκκινήση τό πλαδαρόν πρόσω-
πόν του!

Έν ή καπνίζει—εκ παλαιάς εξέως—τό
άσθεστον σιγάρον του, έκπέμπων είς το-
λύπας καπνού, τά τελευταία δανεισθέντα
κεράτια, γογγύζει και βλασφημεί, διότι
τό έν τη κοιτίδι βρέφος άρπυνισθέν έτά-
ραξεν αυτόν με τας οξείας του κραυγάς·
ή μήτηρ άφίνουσα τό έμβάλωμα της προσ-
αρμίζει είς τό στόμα του τον κόλπον της,
και κλείει την θύραν των κραυγών. Ούτω
δ' επί του λίκνου κλίνουσα, επαναλαμβάνει
προς έαυτήν την άγωνιώδη ερώτησιν,
έν ή τὰ δάκρυα ανέχρονται είς τὰ δε-
ματά της:

— Τι θα γείνωμε!
Την στιγμήν εκείνην άνεγείρεται ζωη-
ρώς τό κοράσιόν της, πλησιάζει με τό τε-
τραδίον του, έφ' ου αύτη δια τρεμούσης
και άδειάς χειρός είχε χαραξει χονδροειδή
τά γραμμάτα του Άλφαθήτου — πώς ν'
άγοράσουν Άλφαθήταριον! — και τη δει-
κνυει γελών άσθεστον γέλωτα τό ζ', όπερ
ή άπειρία της εξ' ένδειας διδασκαλίσης
είχε κάμει ως τσεγκέλι.

Ο εύθυμος έκείνος γέλως άπετέλει όδυ-
νηράν παράφωναν, έν τώ δωματίω, τό-
σην άπελπισίαν περικλείοντι.
— Όσει δέ ή χαρά ήτο άπληγορευμένον
πράγμα είς τά όντα έκείνα:

— Σώπα, μωρή, μη γελάς! ήκούσθη
ή βαρεία και έν τη άγανακτήσει της δυσ-
κίνητος φωνή του πατρός.

Και ή μήτηρ έκλεισε ταχέως τό στόμα
του κορασίου, φοβούμενη μη επαναληφθή
ή είδεχθής έκείνη σκηνή, καθ' ήν έδειρε
βαναύσις τά δύο παιδιά του μίαν εσπέ-
ραν, και άπάθησεν αύτην κτηνωδώς διότι
τά ύπερησπίετο ήτο άγριος, άγριος,
και έκ της δυσωδίας του στόματός του
ένόησεν ότι ήτο μεθυσμένος ήρχισ-λοι-

πόν και να πινή· ό άγρός, και ό γονιμώ-
τατος έτι, άν άφεθή άκαλλιέργητος, πικράγει
άκανθας· ό άγρός παράγει ελαττώματα·
ή μέθη βίβη ή πρώτη άκανθά του.

Όταν δέ εινε μόνη ή ταλαίνα μήτηρ,
πλήττει την κεφαλήν της εξ' άπελπισίας
φανταζομένη την άλυσιν αύτην της συμ-
φορής, την ένδειαν, τὰ χρέη, την άργίαν,
τό σιγάρον, τό καπνέλον, περισφιγγουσαν
τά τέκνα της και αύτην.

Τό κοράσιον συνελθόν εκ του φόβου, με
την άγχιστροσίαν, ήν έχουσι τά μικρά
παιδιά:

— Μαμά!
— Τ' είνε, κόρη μου;

— Μαμά, θάνα πειό μεγάλο αυτό τό
σπίτι πού θα πάμε; κύττα νάχη και μπαλ-
κόνι· έγώ θέλω και μπαλκόνι... και κήπο!
— Καλά, κόρη μου.

Τώρα πλέον δεν δύναται να κρατηθή·
τά δάκρυα έκέρουσι των οφθαλμών της·
λυγμοί συνταράσσουν τό σώμα της συγ-
κλονούντες και τό θηλάζον νήπιον· διά
του μανδιλίου πιξεί τους οφθαλμούς της
ώθουσα όπισω τά δάκρυα· κλείει τό στόμα
της όπως έμποδίση τας γούσες να εκ-
ργηώσι.

Ητο σπαρακτική όντως ή άγνωστά αυτη
των παιδιών, τὰ όποία έν τη άθρη άπει-
ρία των έδημιούργουν εύτυχίας όνειρά και
οικίαν μεγάλην μετ' εξώστου και κήπου,
και έμελλον ν' άρπυνισθώσιν άθήνης, άπο-
τόμος έντός στενού ισουγείου, άνευ όρι-
ζοντος, άνευ άέρος, ύγρου και εύρωτιών-
τος όπου θα έμαραίνοντο τὰ θυαυχή ως
άνθη άνευ ήλίου.

Ένώπιόν της σκοτός εξετίετο ερεβώ-
δες και ουδ' έλάχιστον διεφαίνετο φως,
ουδ' άμυδρόν έπιφάνος ακτίνα.

Την στιγμήν εκείνην ό χρωματιστής
έπλησίασεν είς την θύραν ήτο μεσήλιξ
άνηρ, βραχύς μάλλον, ισχνός, νευρώδης,
μικρούς έχων οφθαλμούς ζωροτάτους υπό
τό νοήμον μέτωπον του. Βυθίζων τριχίην
ψήκτραν έντός καδδίσκου πλήρους κωανού
χρώματος έσυρε αυτην διά της μακράς
λαβής επί του τοίχου, έν ή χρωματι-
στική σταγόνες καταπίπτουσαι έρραντίζον
τό δάπεδον.

Η σύζυγός του άργού θέλουσα ν' απο-
διώξη τας θυμοόρους έκείνας σκέψεις, ν'
άνοιξη δικλείδα είς την ψυχήν της προς
βιαίαν έξοδον της άποπνιγούσης αυτην
άπελπισίας, έρωτῶ, τυχαίως, άσκοπως
τον εργάτην, καλύπτουσα διά της χειρός
έν σπουδή τον γυμνά, είς τό στόμα του
βρέφους, κόλπον της.

— Πώς πάν ή δουλειάς, μάστορη;
— Καλά, καλά, άποκρίνεται ούτος εξ-
ακολουθών τό έργον του· ζώ την οικογέ-
νειά μου και βάζω και κάτι 'ς την άρη·
δόξα σοι ό Θεός!

Μετὰ στιγμιαίαν δέ σιγήν, ως συνεχί-
ζων ιδίαν αυτόν σκέψιν προσέθηκε:

— Κάθε μάρα κτηνώ τό κεφάλι μου
πώς δεν έγεινα από μιās άρχής χρω-
ματιστής.

— Α! δεν ήσωνα πάντα χρωματι-
στής;

— Όχι, ήμουν δάσκαλος.

— Δάσκαλος! και τώρα βάφεις σπή-
τια; είπεν ή γυνη με έκπληξιν.

— Ναι, είπεν ό χρωματιστής μειδιών
διά την έκπληξιν της· ήμουν δάσκαλος
'ς τὰ Πηγάδια της Μάνης· έπαίρνα μισθό
σαράντα οκτώ δραχμαίς και δέκα λεπτά·
μά για να τας πάω έπρεπε να πάγω 'ς
τό Γύθειο· έσφαλιούσα λοιπόν τό σχολείο
πέντε εξη μέραις και πήγαίνα 'ς τό Γύ-
θειο, κάθε μήνα με τὰ πόδια μου, από
βουνά και βέματα, γκρομνούς και μονο-
πάτια, μέσ' 'ς τὰ χιόνια και τὰ κρού-
σταλλα τον χειμώνα, μέσ' 'ς τας φλόγας
της ζέστης τό καλοκαίρι. Και άμα έφθ-
να, άμα έμβαινα 'ς την πόρτα του Ταμείου
με λαχάρα, με τό ένταγμα 'ς τό χέρι,
άκουα μιὰ φωνή, μιὰ άπάνθρωπη φωνή
πού μου λέγε:

«Τό ταμείο δεν έχει χρήματα, πέρνα
την άλλη εβδομάδα!»

— Είς τὰ ύστερα τό έννοισα· ό ταμίας
είχε συντροφεί μ' έναν τοικιστή από
τό Γύθειο, και δεν έπληθρονεν έπίτηδες για
να ηργαινούν οι δικαιοϋχοι να προσε-
φλέυν τὰ έντάγματα τους 'ς τον τοκο-
γλύρο· πάλι καλά· του άφινκ πέντε δραχ-
μαίς 'ς τας σαρανταοκτώ και δέκα, έ-
τραωκ πέντε εξη 'ς τό δρόμο όσο να πάγω,
'ς τὰ χιόνια, κ' έτσι γυρίζα πότε με τριάν-
τα οκτώ πότε με τριάντα εξ' δραχμαίς
'ς τό σπίτι μου όπου μ' έπεριμέναν τά
παιδιά μου σαν πεινασμένα πουλάκια πού
τεντόνον τό λαιμό τους εξω απ' τη φω-
ληξ. Αύτὰ, βλέπεις, έχ' ή κανθραϊά·
μπαιναμε δύο γάτω απ' τό στέφανο, με
σε λίγο γινόμεσθε τρεις, τέσσαρες, πέντε.
Μα· πλακώσαν τά παιδιά· δεν χορταί-
νε ψωμί! τὰ ρουχά μας κουρέλιασαν·
ξέρετε τί τρομερό πού είν' αυτό τό πά-
λαιμα πού κάνει ό φτωχός με τὰ ρουχά
του; έκείνα άφού δούλεψαν, άποσταίνουν,
γερνούν, θέλουν να ήουχάσουν να ξεκουρα-
σθουν πλειά, μα πού τ' άφίνει ό φτωχός!
Μπαλκωμ 'ς τό μάλωμα· δουλέψετε, σκυ-
λιά! Όταν έβλεπα την καταντία μας; έλεγα,
μέσα μου: Γιαννακό (με λέν Γιαννακό),
δεν είνε ζω ή αύτη· έτσι αύτη ή φτώχεια
και ή κακομοιριά θα σε πνίξη όσο να ξε-
ψυχήσης, μ' αυτό τό λίγο ψωμί, πού δεν
σού φθάνει, θα περάσης όλη σου τη ζωή.
Βρέε τροπό να ζήσης, Γιαννακό. Σ' αυτό
άπάνω νάσου και μου δίνει ένα χαρτί ό
δήμαρχος· τί χαρτί; την καύσι μου
προς τον τέως δημυδιόσκαλον Πηγα-
δίω· κι από κάτω φερδεϊά πλατειά ή
υπογραφή του κύρ ύπουργού. Μά πώς δεν
κτυπή ή καρδιά τους, πώς δεν τρέμει τό
χέρι τους αυτώνών των ανθρώπων όταν
βάζουν τέτοιαις υπογραφαις και πετούν 'ς
τό δρόμο σαν σκυλιά τούσαις ψυχαις και
τους παίρνουν και την ύστερη βουκιά
από τό στόμα τους! Τό νοιώθεις· κόντεφε
να μούλθη άποπληξία· τί να κίνω; πώς
να ζήσω τη φτωχιά μου; Η άπελπισία
είσα ίσα μουδάκε δύναμι.

— Δεν θα τ' άφήσω να πεινούν τὰ
παιδιά μου, είπα με άπόφασι, θα τὰ με-
γαλώσω είμαι πατέρας!

Θέλων δέ ν' άνακουρισθ ήλίγον υπό
των άναμνήσεων έκείνων αϊτινες, άθροάι

συνέρρον είς την κεφαλήν του, άφήκε την
ψήκτραν και έκαμεν έν σιγάρον.

Η δυστυχής μήτηρ ήροατό με προσ-
οχήν, με ένδιεφερόν, ή δέ συγκίνησις,
ή άπελπισία, ή στοργή των λόγων του
εργάτου άντανεκλώντο κατ' έναλλαγήν
είς τους μεγάλους αυτης οφθαλμούς· μέ-
χρι των σπλαγγων της δε συνειννήθη ότι
ήκουσε με ποτον τονον στοργής και άπο-
φάσεως είπεν: Είμαι πατέρας! ώ, ήτο αξίος
σεβασμού, τιμής ό άνθρωπος έκείνος· ιδού
τί κχμουν οι άληθείς άνδρες· ή δέ άμεί-
λικτος φαντασία, ή σκληρώς άναπαρι-
στάωσ ό,τι δεν θέλωμεν να ιδώμεν, παρε-
στησεν ένώπιον αυτης τον Δημήτηρν εξ-
ηλωμένον, καπιόνοντα. Ηκουεν άρά γε,
ήκουεν οσα έλεγεν ό εργάτης;

Άφνης έλλπίς τις εγεννήθη έν αύτη, ά-
σθενής κατ' άρχάς αλλά μεγάλη, ισχυρά
μετ' όλίγον. Ποίος ήξέρει... άν τον ή-
κουσε; διατί όχι; τό παράδειγμα είνε τό
καλλίτερον μάθημα· άν τον έμμείτε, άν
έλεγε και αυτός με τον τονον του έργά-
του: Είμαι πατέρας!

Μετ' άπεριγράφτου δε συγκινήσεως, με
φωνήν δακρύβρεκτον και θεηπειτικάν, έν-
νοούσα ότι έπεχείρει την περι των πάν-
των, την έσχάτην άπόπειραν:

— Δημήτηρ μου, έλα ν' άκούσης την
ιστορία του μάστορη, έλα!...

Αλλ' έκείνος άκούων εκ της θέσεώς
του, δεν έκινήθη, δεν άπήτησεν.

Η γυνη έρριψε βλέμμα άγωνίας επί των
τέκνων της και άπομάζασα λαθραϊον δά-
κρυ έστράφη προς τον χρωματιστήν, όστις
άγνωθν όποιου οικογενειακού δράματος
ήτο θεατής και ήθοποιός συγχρόνως, εξ-
ηκολούθησεν ήρεμώτερον:

— Τό λοιπόν πετιούμαι 'ς τό Γύθειο,
παίρνω τας τριάντα εξη δραχμαίς, άφίνω
τας μισαίς 'ς τό σπίτι κ' έρχομαι 'ς τας
Αθήνας· πάγω ίσα 'ς τό σπίτι του βου-
λευτού μας:

— Για τό Θεό, μιὰ θέσι!

— Τι θέσι;

— Ό,τι τυχρή, γραφειάς, κλητήρας,
ό,τι θέλεις έκτός από δασκαλική.

— Μη σε νοιάζει, Γιαννακό· θα φρον-
τίσω· ξαναπέρνα.

— Απ' τό Θεό και 'ς τὰ χέρια σου!...

— Μη σε νοιάζει, μη σε νοιάζει.

Περνώ ύστερ' από τρεις μέραις.

— Έχομε τίποτε;

— Εσήκαμε τό κεφάλι του.

— Ακόμη, μη βιάζεσαι δά τόσο· αϊ-
ταις ή δουλειάς δεν γίνονται έτσι εύ-
κολα· ξαναπέρνα πάλι...

Μ' αυτό τό ξαναπέρνα πέρασε μιὰ έβδο-
μάδα· δέκα ημέραις· είχα γείνει σκέλεθρο
απ' τη στενοχώρια μου· δεν ή αρχή έ-
τραωα με τό ψωμί κανένα σηκοτάκι, κω-
μιὰ μαριδίτσα, μιὰ πεντάρα τουλομο-
τύρι· άμα είδα πώς περνούσαν αι ημέραις,
έκοψα τό προσφάτι· έκοψα και τον καπνό...

— Σ' αυτό άπάνω λαβαίω ένα γράμμα από
τη γυναικά μου. Ο Σπύρος μας, τ' άγύρι
μας, βαρεία 'ς τό κρεβάτι· σταβλε λεπτά
για γιατρικά· στείλε και για να φάμε.

Τρέχω για ύστερη φορά 'ς τον βου-
λευτή μας:

— Έχομε τίποτα;
— Ακόμη λίγη ύπομονή, Γιαννακό·
περίμενε· πού περιμένεις;

— Δεν ξέρω τί τού είπα κ' έφυγα· κα-
τέβηκα σαν τρελλός τη σκάλα του· όλη
την ημέρα περπατούσα χωρίς να βλέπω
έμπρός μου. Βγήκα έξω απ' τας Αθήνας.
Δίχως να τό καταλαβώ βρέθηκα 'ς την
Καισαριανή· τό βράδυ άποσταμένος, κομ-
μένος έπήγα 'ς τον καφετέ των χωριανών
μου· εκεί μέσα 'ς τό βύθος μου, απ' τη
γωνιά πού ήμουν ζωαμένος, άκουσα πώς
έδιναν σε έργολαβία τό χρωμάτισμα ενός
μεγάλου σπιτιού.

— Έγώ τό παίρνω άπάνω μου! έφώ-
ναξα 'ς την άπελπισία μου.

Τό πήρα για τριακόσαις δραχμαίς·
ζήτησα δανεικά από κάτι πατριώταις,
πήρα χρώματα, βρήκα εργάταις· οι έρ-
γάται βλέποντας πώς δεν είξερα ούτε τὰ
χρώματα να λυώσω μ' έπερπαίξιν από
πίσω μου· μα τί μ' έννοιας έμένα; έγώ
είχα δουλειά· άχ, και με τί πόθο δούλευα!

— Δημήτηρ μου! Δημήτηρ μου! άνα-
φωνει και αυθις ή δυστηνος σύζυγος, έλα
ν' άκούσης την ιστορία του μάστορη...

Ούτος δέ με νωχελή, άκνηράν φωνήν
έγρουξε τέλος:

— Τι ιστορίας και ζιστορίας, άδελ-
φή! ζσε με ήσυχο!

— Αχ! έλα να ιδής πόσα ύπερ' ό
καυμένος ό μάστορης, λέγει βαθύτατα ά-
ναστεναζούσα ή δυστυχής. Κ' έπειτα, μά-
στορη, κ' έπειτα;

— Έπειτα; σε μιὰ εβδομάδα έβγαλα
— πούος να τό πιστέψης· έκάτον πενήτα
δραχμαίς. Γρήγορα τας μισαίς 'ς τό χω-
ριό για γιατρικά· πώς μου φάνηκε! ποτέ
μου δεν είχα πιάσει τόσον παρά μαζί 'ς
τὰ χέρια μου. Γιαννακό· ζήτησα κι
άλλαις δουλειάς· σιγά σιγά έμαθα την
τέχνην και δεν με περιπαίξει κανείς· ίσα ίσα
έπειδη δουλειώ με συνειδησι και όρεξι,
— γιατί συλλογιζόμαι έκείνους κατω 'ς τό
χωριό—τό ξέρουν όλοι και με προσκαλούν·
παίρνω άπάνω μου τον χρωματισμό σπι-
τιών μ' έργολαβία· δόξα νάχη ό Θεός, τρία
χρόνια τώρα, δεν μ' άπόλειπε ή δουλειά·
πότε κερδιώ τριάντα δραχμαίς την ήμερά,
πότε σαράντα αυτους τους μηνάς· όλο-
χρονής τραβώ τας δέκα και δέκα πέντε
κάθε μέρα· και τρέφω τὰ παιδιά μου και
τὰ χορταίνω ψωμί, και τὰ μεγαλώνω μέσα
σε γερὰ φορεματάκια και ηργαινουν είς
τό σχολείο, όπου τὰ μανθάνει γράμματα
ένας κακομοίρης δάσκαλος, έκείνος πού
διώρισαν 'ς την θέσι μου για να του κά-
νουμε καλό! ναι, έμασθε πολυ καλά, πήρα
και την πεθερά μου 'ς τό σπίτι μου, πε-
ρισσεύει και κάτι για όρα ανάγκης!...

— Ό! Δημήτηρ ταύτα άκούων, δεν
έξέσχισεν απ' εκουτό ως έπαράτον χιτώνα
του Νέσου την άκνηρίαν του, δεν ώρμησε
με λυγμούς να έναγκαλισθ την γυναικά
του, τὰ παιδιά του, δεν εφώνησε: Κ' έγώ
θα δουλέψω! Είμαι πκτήρας, πατέρας!

— Αλλ' έμεινεν άκίνητος, άκίνητος.

— Αχ! Δημήτηρ μου! δεν ήλθες ν'
άκούσης την ιστορία του μάστορη, άνε-

φώνησε μετ' ανεκδιηγήτου πικρίας ή τά- λαινα γυνή.

— Ουφ! μ' εσκότισες και ού' για πα- ραμύθια είμασθε μετς τώρα; απήντησε ποσοπεως ο σύζυγος εκ της θέσεως του.

Ουδ' ή φιλοτιμία, ουδ' ή στοργή, ουδέ το καθήκον εργαλάνισαν το ήθικόν εκείνο πτώμα...

Κατέρρευσε και ή υστάτη έλπις της γυναικός εκείνης. Τετέλεσται! 'Ητο ά- μετακλήτως δυστυχής!...

Εκφρασεις δε περιφρονησεως, και άηδίας εσχάτης εζωγραφήθη επί του προσώπου της διά τον άναδρον αυτόν πατέρα εν τω ποίωφ έμεινε ακίνητος τόση ζωή λιμανζουσα και πληρούσα εντόμων και σκαλήνων την ψυχήν του. Και κλεισασα την θύραν ώρ- μησεν εις τά τέκνα της, περιέλαβε και τά τρία εν τή άγκαλή της, έθηκε την κε- φαλήν της μεταξύ των κεφαλών των, και εξερράγη εις δάκρυα, εις λυγμούς, εις γό- νους άσπαζομένη αυτά και σφίγγουσα μετά στοργής και ψιθυρίζουσα άλλωφρόνως:

— Παιδιά μου, παιδιά μου, είσθε έρη- μα, έρημα!

Τά παιδιά βλέποντα αυτήν κλαίουσαν εξέβηλον όξείας κραυγής.

— Μαμά, μαμά!

'Εν τω δε ως μέλαινα νυκτερίδες επλή- ρουν το δωμάτιον εκείνο αι άπείσιαι σφέ- ρεις της, και ανελογίζετο το τρομερόν μέλ- λον, τās δίχως φως καινήλας έσπέρας, το δίχως άπρονέμάριον, και την τρομε- ράν έξωσι, ότε τά έπιπλά της, τά προικ- ριά της, οι άμύρτες της νεανικής της εύ- δαιμονίας, οι όμιλουντες εις αυτήν περι της πατρικής εστίας, εσύροντο βαναύσως εις τās όδους και τά παιδιά έκραυγάζον περιτρομα, και αι κεφαλαί των γειτόνων έκυπτον περιέργου και κακεντρέχεις από των παραθύρων, και όλα ταύτα διότι έ- λειπον δύο ισχυραί χείρες, δύο εργαζό- μεναι χείρες, αφνης ανεμνήσθη του τόνου της φωνής του χρωματιστού μεθ' ου είπε:

— Είμαι πατέρας!

Και ώσει δύναμις της ν' άνέθορον από της καρδιάς της:

— Κ' εγώ είμαι μητέρα! είπε.

Και θέλησις ακατάβλητος ενέτεινε τά υπό της άπελπισίας χαλωρωθέντα χαρα- κτηριστικά της μορφής της, οι όφθαλμοί αυ- τής εξήστραψαν υπό άποφάσεως μεγάλης.

— Θα δουλεύω εγώ! θα ξενορράβω άς πω πώς είμαι χήρα!

Και εν τή μεγαλοφυχία της δεν ανε- λογίσθη πόσον βαρεία θα τή ήτο ή χη- ρεία της, άφ' ου εκτός των όρφανών έ- πρεπε να τρέφη και τον νεκρόν της!...

Αι μέλαινα νυκτερίδες εξήλθον του δω- ματίου ή άπελπισία άπέπτη δεν ήτο πλέον σκοτεινόν το μέλλον! αι ισχυραί χείρες ευρέθησαν! απέμαζε τά δάκρυα των τέκνων της, εθώπευσεν αυτά, και ευρε την δύναμιν να μειδιάση προς το βρέφος, όπερ τή ανταπέδωκε χαρίεστατον, άγγε- λικόν μειδιάμα.

Εκ του διαδρόμου ήκουστο ο βόγγος του συζύγου, όστις είχαν αποκοιμηθή...

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΣ.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Τά Ευρωπαϊκά έθνη άπειλοῦσιν ήμας ότι θ' ανακαλέσασιν τους πρεσβευτάς των άν δέν άποσειλωμένεν ήνέ τους ιδιόκους μας.

Και άν δέν δύναμεθα να τους μισθοδο- τήσωμεν;

'Αδιάφορον, ή χρεωκοπία της Ελλάδος είνε είδος λύσεως του Ανατολικού ζητή- ματος και ως γνωστόν, ο δι' αιτίας θά- νατος είνε ο μάλλον άνώδυνος.

Το καθ' ήμας, λαμβάνοντες ύπ' όφιν, εξ ενός μόν την ένεκα έλλείψεως άλλης έργασίας αρχαιολογικήν ερασιτεχνίαν πολλών πρέσβων, εξ έτέρου δε το διπλω- ματικόν ήμών ναυάρχου εις τās ζένας αύλας, θα ήγχομεθα να ήμεθα έστερημένοι τοιούτων τιμών, άρκούμενοι εις καλούς προζένους όπου τά ελληνικά συμφέροντα έχουσιν άνάγκην προστασίας.

'Η φίλη Τουρκία τον κατά του ύπηκόων αυτής προαιώνιον πόλεμον επεξετείνε και επί των Ελλήνων, πυροβολήσασα διά των πολεμικών της πλοίων τά σπογγαλιευτι- κά των Τρικκεριωτών πλοίαρια συλλαβού- σα δε και πωλήσασα αυτά και τά φορ- τία των.

'Αγνοούμεν εισέτι το αποτέλεσμα των ενεργειών του έν Θεσσαλονίκη προζένου ήμών.

Πότε άρα γε αι κατά της ελληνικής ση- μαίας συχναι αύται προσβολαι θα εξεγει- ρωσι τās ύπνωτιστούς του έθνους δύναμεις, κατά της επικρατείας, ήτις και περ άρ- κούσαν πειραν των δυνάμεων τούτων έχου- σα, παραγωνίζει αυτάς, ένψ ήδύνατο να τās έχη συμμάχους πρό του κοινού έχθρου;

Το ήρωϊσμόν μόνον θριαμβούς επιδειξαν ναυτικόν μας από τουδε δύναται να κω- χηθή και δι' ικανότητα, ήν μόνον ναυτι- κόν ευ ήγμένο και προαιωνίως έλευθέρου κράτους δύναται να επιδείξη.

'Η αίσις μεταφορά εκ Τουλώνας της με- γάλης πλωτής δεξαμενής ήτο ναυτικός θριαμβος, «un succés pour la Marine» κατά την έκφρασιν της Α. Μ. του Βασι- λέως των Ελλήνων.

Ευχόμεθα και δι' άλλης φύσεως κατορ- θωμάτων αυτού ο ύποναύρχος κ. Μιλ- τιάδης Κ. Κανάρης να εδραίωση την πε- ποίθησιν, ότι θέλει συνεχίση το εύκλεές και πανύμνητον όνομα του πατρός του.

Τί φιλόμουςος αυτή ή αστρονομία μας! Δέν έννοσι να λείπη από θεάματα, τραγι- κά, κωμικά και ιδίως ώδικά προς άνά- πτυξιν του — έμφότου άλλως παντί 'Ελ- ληνι — καλού!... και οι άνθρωποι κλέ- πτονται, δολοφονούνται υπό των εκ πά- σης γωνίας της Γης από τινος συρρευσάν- των ένταύθα άποφωλιών!

Προκειμένου περι των άπροστατεύτων γυναικων και περι των άρων άπιδιών έκ- δηλοῦται όλη ή δύναμις του αξιώματός των έν όλη αυτής τή μεγαλοπρεπεία, αλλά διδ τά εγκλήματα — όσα μάλιστα συμ- βαίνουνσιν από τή 9 μ. μ. ότε άρχονται αι θεατρικαι παραστάσεις μέχρι της 10

π. μ. ότε εγείρονται του ύπνου οι κακο- γρυπνισμένοι προνομιοῦχοι θεαταί — ου- δεις ένοχλείται. Θεσία μακαριότης!

'Από των δασών οι νεώτεροι πυροπη- ταί μετετόπισαν το ήρωϊκόν αυτών έρ- γον και εις τον ελαιώνα, το μόνον δάσος των Αθηνών! Ικαναί δε πανάρχαιοι έ- λαιαι εκάησαν παρά τον Άγιον Σάββαν.

Και άλλοτε εγράψαμεν επικαλούμενοι την προσοχήν των άρμοδιών επί της άπειλου- μένης καταστροφής του ελαιώνος, άν μη διά της πυρκαϊάς αλλά διά της ύλοτο- μίας — και παρακινούντες να ψηφισθηνόμος χάριν της καλλονής και της υγιείας της πόλεως, μη επιτρέπων την καθ' όλα έλευ- θέρην χρήση του επί των ελαιών δικαίω- ματος της ιδιοκτησίας άλλ' ή νομοθετική έξουσία πρό πολλού γενομένη έκτελεστική, κωφεύει εις πέν ζήτημα ξεροχόμενον των όρίων των παύσεων και διορισμών.

'Από τουδε οι εφημεριδοπώλαι ήρξαντο έκγυμναζόμενοι εις την άπαγγελίαν και άπομνημόνευσιν του όνόματος της εφημε- ρίδος ΑΡΑΗΝ, ήτις έντός όλίγου θζ. έξ- έλθη εις το φως εκ του σκότους των κοι- νωνιστικών ιδεών της.

'Ως επικεφαλίδα θα φέρη το: 'Η έρ- γασία είνε μήτηρ του πλούτου! άρα ο πλούτος άνήκει εις την έργασίαν». Θα έχη δε κυρίως διδακτικόν χαρακτήρα διότι, ως φρονεί, αι ιδέαι της «δέν να διερμηνεύωνται από τουδε έν Ελλάδα, ο- πως μη το ήμέτερον Έθνος ευρεθή ύστε- ρούν έν τή προόδω της ανθρωπότητος, όταν ή άρδην μεταβολή των όρων της ανθρωπίνης κοινωίας, άρχισή πεπρωμέ- νως πραγματούμένη».

Το ΑΡΑΗΝ θα γράφηται υπό ευκχι- δεύτου και εύφους νέου και εκ του καλά- μου του αναμένομεν άν μη χρησίμους του- λάχιςον πρωτοτύπους και γενναίας ιδέας.

Εκεί... ψηλά, ψηλά κατά τά Άν- δριώτικα εις το διπλούν εκπαιδευτήριον του Βασιλείου και της Μαρίας Παπαδά- του, άλληθεις θριαμβούς επέδειξαν οι μι- κροί μαθηταί των και αι μαθήτριά. Οι άκούσαντες ήλθον καταγοητευμένοι και διδ πολλών κοσμητικών επιθέτων κο- σμούντες τους συζύγους Παπαδαίτου.

'Απεβίωσεν ο λόγιος Άθηναϊός Αρχι- μανδρίτης Διονύσιος Βερσής προηγουμέ- νος της Μονής Ασωμάτων Πετραίων.

'Ο άποβιώσας, άνήρ θελήσεως και ικα- νότητος, πρώως θανάων, δεν ήδυνήθη ά- τυχώς να χρησιμοποιήση τά προτεήμα- τά του παραλαβών μεθ' έαυτού εις τον τάφον πλείστας όσας ιστορικάς και κοι- νωνικάς γνώσεις περι του παρελθόντος ιδίως αιώνος, ου τόσοσιν όλίγα έχομεν γρα- πτά μνημετα διά την ιστορίαν των Αθηνών.

Πλήρης υγιείας και νεότητος απέβιω- σεν επίσης κατά την εβδομάδα ταύτην ο εύπαιδευτος ταγματάρχης του Πυροβολι- κού Κωνσταντίνος Μπαλάφας γαμβρός του κ. Στεργίου Οικονόμου.

ΑΙ ΤΟΡΠΙΛΛΑΙ

Η γενική προσδή ήφεται από τινος χρόνου επί των τρομερών πολεμικών μη- χανών των καλουμένων τορπιλλών, και πολλοί μηχανικοί δέν παύουσιν εργαζό- μενοι όπως επιφέρωσι νέας τελειοποιήσεις εις το μέρος τούτου του ναυτικού πολέμου το καλούμενον τορπιλλητική τέχνη.

Από της ενάρξεως των έχθροπραξιών μεταξύ Γαλλίας και Κίνας, μάλιστα δε από των καταρρωμάτων του ναυάρχου Κουρβέ, άρ- θρα επί του άντικειμένου τούτου εδημο- σιεύθησαν έν πολλοίς εγκρίτοις φύλλοις, περ' ειδικών άνδρών, μεταξύ των άλλων παρ' του αρχαίου ύπουργού των ναυτικών, του πλοίαρχου Γκουζάρ. Αι σπουδαί του κ. Σάρμ επίσης πολύ εξετιμήθησαν. Ο άν- τισυνταγματάρχης Έννεβέρ, συντελέσας κατά μέγα μέρος εις την άνάπτυξιν της τορπιλλητικής τέχνης έν Γαλλία, εδημο- σιεύσεν έσχατως επί του άντικειμένου τού- του ενδιαφέρουσας μικράν πραγματείαν παρουσιάζουσαν σαφή, ακριβή σύνοψιν και καταληπτήν τοι; πείσι, καθιστώσαν κοι- νήν, ούτως είπειν, την γνώσιν του κλά- δου τούτου της πολεμικής τέχνης, όστις είνε επί του παρόντος ή τελευταία λέξις του πνεύματος της καταστροφής. Έκ ταύ- τής προέχουσα τή αναγνώστη την άνά- λυσιν και περιεργά τινα τεμάχια.

'Αντικείμενον των τορπιλλών είνε εις τή τή επιβείσει και τή άκίνητη ή στιγ- ματικα καταστροφή των θωρηκιστών τού- των σκαφών, θωρημάτων της βιομηχανίας, άν ή κατασκευή άπερρόφησε φοβερά ποσά. Έκ της ιστορίας δε του ύποθαλασσίου πο- λέμου δέν ν' άνατρέξωμεν εις τους χρέ- νους της Βυζαντινης αυτοκρατορίας ίνα άνευρωμεν την καταγωγήν των μηχανη- μάτων τούτων άν τά αρχαιότατα ήσαν οι μεγάλοι «σίφωνες», είδος καταβληπι- κών άντλιών χρησιμευουσών όπως βίπτω- σιν υπό το ύδωρ πάντα τά πυρπλικά ταύτα ύγρά, άπερ οι Λατίνοι και οι Φράγ- κοι εούγγισαν βραδύτερον υπό το γενικόν όνομα Ελληνικόν πύρ, εύπρηστον ύγρόν, κατον υπό το ύδωρ και ου ο Σύριος Καλ- λιμαχος ήν, ως λέγεται, ο έφευρέτης περι το έτος 668. Αι πρώται ύποθαλάσσιοι δπόνομοι, περι ών όμιλεί ή ιστορία, άνέρ- χονται τουλάχιστον περι το τέλος του XVI αιώνος. Οι Αμερικανοί άποδίδουσι τή Βούσνελλ την εφεύρεσιν της ύποβρυ- χίου ύπονόμου, άλλ' ή πρώτη ιδέα δεν άνήκει βεβαίως τή συμπατριώτη των. Α- πλάς έπωφελήθη εξ ιδέας πρό πολλού ού- σης έν χρήσει ο τίτλος του είνε ότι κα- τήρθωσεν να επικρατήση αυτή έν τή χώρα του. Τω Φούλτωνα δε δέον ν' άποδοθ ή τιμή της επαναλήψεως των σπουδών, και τά καταφρονήθέντα τω 1797 μηχανήμα- τά του έμειλλον να εφαρμωσθαι και τε- λειοποιηθαι βραδύτερον. Αι καταμαρά- ναι, πλωταί τορπιλλαι του ναυάρχου Κέθ, άνέρχονται εις το 1804. Ήσαν τορπιλ- λαι πράγματι, έν τούτοις, ή πολεμική τέχνη περιεφρόνησε το μηχανήμα τούτο, ότε ο συνταγματάρχης Έννεβέρ, τω 1854,

προτείνε το πρότυπόν του ακινήτου τρο- πιλλής και έτερον πρότυπον διευθυντής τορπιλλης. Αι άπαχολήσεις του Κριμακι- κού πολέμου απέκλυσαν τās δοκιμας. Έν τούτοις από της επάυριον της ενάρ- ξεως των έχθροπραξιών, τή 8 Ιουνίου 1855, ο στόλος του ναυάρχου Πενώ ύφι- στατο τά άποτελέσματα των ακινήτων τορπιλλών έν τω κόλπω της Φινλανδίας, αίτινες ήβελον προζένουσι σπουδαιοτέρας ζημίας, άν ήσαν όγκωδέστεραι.

Οι Σίναι έποίησαντο χρήση των τορ- πιλλών από του 1856-1859 εκ τω κατά των Άγγλων πολέμω των τω 1859, ο συνταγματάρχης Έβνερ ώχουρο διά της μεθόδου ταύτης τās διόδους της Βενετίας, άλλά κατά τον πόλεμον του άποχωρισμού οι άνθνωτικοί χρησιμοποιοῦντες τās έλ- λοτε περιφρονηθείσας συμβουλάς του Φούλ- τωνος κατέστησαν κοινήν, ούτως είπειν, την τορπιλλητικήν τέχνην, ήτις επήνεγκε τή ενωτικήν ναυτικήν την άπώλειαν είκοσι σκαφών πάσης τάξεως.

Μετέπειτα, το προσωπικόν των τορ- πιλλητών αξιωματικών ώργανώθη εκάτε- ρωθεν από της εποχής δε ταύτης χρονο- λογείται επίσης ή μεθοδική άμυνα κατά των τορπιλλών, συνάμα δε έκανονίζετο ή τε άμυνα και ή επίβεισις διά των τορ- πιλλών. Οι άνθνωτικοί είχαν μάλιστα τορ- πιλλοφόρα σκάφη καλούμενα σιγάρα, άν έν έβύθισε τον πάρονα Ούσατονι και δύο έτερα όλίγου δειν' ν' άναντιάζωσι το θω- ρηκτόν Νew Ironsides και το Μινγροστά.

Έθεαθησαν ύψιπαγ ή σκάφη φούγοντα πρό των πυγμαίων τούτων επιβαινούμενων παρ' τεσσάρων ή πέντε άνδρών, και άπερ οι βό- ρριοι άπεκαλουν δαβίδ, ύπαινητόμενοι το μικρόν άνάστημα του νικητού του Γολιάθ. Τινες δε των δαβίδ τούτων διήνουν 7 κόμ- βους ήτοι 12,964 μ. καθ' ώραν, οι βό- ρριοι επί τέλους ώπλισαν και αυτοί τορ- πιλλοφόρα, άν έν άνετίναζε το άνθνωτι- κόν Αλβεράλ. Κατά την αυτην εποχήν, ή Δανία έποίηστο χρήση επίσης των τορ- πιλλών, αίτινες ένεφανίσθησαν κατόπιν εις όλους τους πολέμους: της Ιταλίας τω 1866, της Βραζιλίας και της Παραγου- άης τω 1866, της Γαλλίας και της Πρωσίας τω 1870-1871, της Περουβίας κατά των Άγγλων τω 1877-1878, της Κίλης και της Περουβίας τω 1879-1880.

Αι τορπιλλαι διαιρουνται υπό την επο- ψιν της διαφορας έν τή αναφλέξει, εις αυ- τομάτους, ενεργούσας αποτόμως υπό την έπήρειαν της κρούσεως, και εις ηλεκτρι- κάς τορπιλλας ενεργούσας κατά βούλησιν του χειρίζομένου.

Υπό την έποψιν του χειρισμού των ή του τρόπου της χρήσεως των, διακρίνου- νται αι ακίνητοι τορπιλλαι, αι φορηταί, βυμουλοούμεναι, αυτοκίνητοι, διευθυνόμε- ναι, βαλλόμεναι, άν τά όνόματα κατα- δεικνύουσι τον τρόπον της ενεργείας.

Η τορπιλλη Ουαίτγαϊδ, τύπος αυτο- κινήτου τορπιλλης, βαλλομένη εκ της ά- κτης ή εκ των πλευρών σκάφους τινός, δι' άφστηρίων μετά πεπιεσμένου άερος, διευ- θύνεται υπό το ύδωρ εις άποστάσεις 200

μέχρι 2000 μέτρων, μετά ταχύτητος 10 μέχρι 21 κόμβων.

Η διευθύνσις διατηρείται διά πτερυ- γίων και δύο πηδαλιών, ίτου ενός κατα- κορύφου, κανόνιζοντός την διεύθυνσιν, του έτέρου όρίζοντιου, κανόνιζοντος την κα- ταδυσιν. Οπισθεν ενεργεί έλιξ προστα- τευομένη παρ' πλοισίων κατά των κρού- σων και κινούμενος παρ' άποδογώς μετά πεπιεσμένου άερος κειμένου έν τω έσωτερι- κω της τορπιλλης.

Η τορπιλλη αυτή είνε έν χρήσει έν τω γαλλικω ναυτικω.

Εφημερίς τις εγγνώριζεν ήμιν ταίς τε- λευταίαις ταύταις ήμέραις, ότι έν Άγ- γλία κατασκευάζονται έν τω έργαστηρίω του πυροβολικου του Βουλβις νέα μηχανήματα, άν τά άποτελέσματα είσι τρομα- κτικά! είσι δε ταύτα τορπιλλαι-ιχθός, άν ή ταχύτης έν τω ύδατι εσται 24 κόμβων καθ' ώραν και αύται θέλουσι προσβάλει τον σκοπόν μετά μαθηματικής ακριβείας εις άπόστασιν 548 μέτρων (600 ύαρδών).

Η εκ βραδικοπορεύειδους γέμισις των νύ- ξηνηθ εκ 47 εις 70 λίβρας, ήτις επιτρέψει αυταίς ν' αποσυνθέσωσι τās ισχυροτέρας πλάκας των θωρηκτών.

Ως δε βρύνουσι τά πράγματα, εγγίζει ή ώρα, καθ' ήν οι ναυτικοί πόλεμοι κατα- στήσονται άδύνατοι μετά των μεγάλων πλοίων. Το μέλλον του πολεμικου ναυτι- κού θέλει άνήκει εις τά μικρά τορπιλλο- φόρα ενεργούτα μεμονωμένα ή καθ' ο- μάδας.

Αι επιβεβητικαι τορπιλλαι διεδραμάτισαν έν τω πολέμω του άποχωρισμού των Κρα- τών της Αμερικης (1861-1865) ένδια- φέρον πρόσωπον, έρανίζομεθα δε εκ του πονήματος του συνταγματάρχου Έννεβερ επί του άντικειμένου τούτου τάχολοῦθα.

Κατά την ενάρξιν του πολέμου, οι βό- ρριοι έχον την περιτάσιν να συλλάβωσιν έν των θωρηκτών πλοίων του έχθρου. Το σκάφος τούτο, όνομαζόμενον Ατλάντα, είχε παραδοξόν σχήμα, ου δέν εδράδυνον να έννοήσωσι τον προορισμόν. Η πρῶρά του ήν εφοδιασμένη δι' ισχυρού έμβόλου, και το έμβολο τούτο εχρησιμευεν ως εφό- πλισμα τορπιλλης μεγάλου όγκου: ούδό- λως ήν άπάτη! οι άνθνωτικοί, τροπο- ποιούντες την μεθόδόν των, εσκόπων ν' ά- ναλάβωσι την επίθεσιν, να μεταφέρωσι και αναφλέξωσι μεγάλας γεμισεις πυρίτιδος υπό τά ύφαλα των ενωτικών πλοίων. Τά γεγονότα δε δέν έμειλλον να βραδύνωσιν όπως επιβεβαιώσωσι την ακριβείαν των εκτιμήσεων τούτων. Τή 5 Οκτωβρίου 1865, το Ιρονσίδ, μέγα πολεμικόν σκά- φος, ευρίσκετο άπέναντι της Κάρλεστον, ότε, περι την ένάτην της εσπέρας ώραν, οι της φυλακής άνδρες του τω εσήμερωσαν την προσέγγισιν μικρού άντικειμένου πα- ραδόξου μορφής: ενόμισαν ότι ανεγνωρίσαν ακατίον τι. Κατά την συνήθειαν, το έκά- λεσαν... άλλά ως απάντησιν έλαβον τυ- φοεισμόν, ο αξιωματικός της ύπηρεσίας έπεσαν επί του επιστέγου πληγής θανασι- μως. Κατά την αυτην δε στιγμήν βιαία έκρηξις διέσχισε το πλευρόν του πλοίου. Υπερμεγέθης δε στήλη ύδατος, άνεγερ-

θετα παρὰ τῶν ἀερίων τῆς πυρίτιδος, ἐπανέπιπεν ὡς κατακλυσμός ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Συνέβη τότε, ἐπὶ τοῦ Ἰρονοῖδ, σκηπὴν ταρχῆς καὶ ἀταξίας, ἐξ ὧν ὁ ἐπιτιθέμενος ἐπωφελήθη ὅπως ἐξαφανισθῆ. Τὸν κατεδίωξαν, ἀλλ' ἀνευ τῆς ἐλαχίστης ἐπιτυχίας, ἀμυδρῶς δὲ διέκριναν δύο ἀνθρώπους διατηρούμενους ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, τῆ βοήθεια νηκτικῶν ὀργάνων. Ἦν ὁ κυβερνήτης τοῦ τορπιλλοφόρου ἀκατίου φούγων μεθ' ἐνὸς τῶν ναυτῶν του. Ἡ ἀνεγερθεῖσα πίδαξ ἐπλήρωσε σχεδὸν ὕδατος τὸ εὐθραστον ἀκάτιόν του. Φοβούμενος μὴ βυθισθῆ, τὸ ἐγκατέλιπεν ἐκουσίως. Ἐγνώσθη δὲ κατόπιν ὅτι τὸ πλήρωμά του συνέκειτο ἐκ τεσσάρων ἀνδρῶν, ἡ δὲ τορπίλλη του ἐξ ἐξήκοντα λιθῶν πυρίτιδος.

Βραδύτερον κατὰ τὴν κατάληψιν τῆς Κάρλεστον, οἱ ἐνωτικοὶ εὗρον ἐν αὐτῇ ὀκτὼ ἔτερα μικρὰ ἀκάτια κατασκευασμένα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ προτύπου ὡς τοῦ προσβαλόντος τοῦ Ἰρονοῖδ. Ἦσαν ἐκ πεταλείου σιδήρου καὶ εἶχον τὸ σχῆμα σιγάρου. Ἐλαφρότατα τεθωρακωμένοι, ἠδύνατο οἱ ἐπικίνδυνοι οὗτοι μαχηταὶ νὰ παράσχωσι ταχύτητα ἐπὶ κόμδων ἤτοι 12,964 μ. καθ' ὥραν. Οἱ ἀμερικανοὶ τοῦ Βορρᾶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὸ γενικὸν ὄνομα δαβιδ συνωδᾶ τῷ χωρίῳ τῆς Γραφῆς μνημονεύοντι τοῦ μικροῦ ἀναστῆματος τοῦ νικητοῦ τοῦ Γολιάθ. Ἡ ἐπωνυμία αὐτῆ κατέστη μετ' ὀλίγον τὸς δημοτικῆ ὡς ἡ τῶν μονιτόρ.

Ἡ προσβολὴ τοῦ Ἰρονοῖδ παρ' ἐνὸς δαβιδ ἔσχεν ὡς πρῶτον ἀποτέλεσμα νὰ προκαλέσῃ ἐπαύξησην προφυλάξεων, ἐκτακτον πολυτέλειαν ἐπιτηρήσεως ἐντὸς πάντων τῶν σκαφῶν τοῦ ἐνωτικοῦ στόλου, ἀλλ' αἱ φροντίδες αὐταὶ ὑπῆρξαν ἀνίσχυροὶ ὅπως προλάβωσι τὴν ἀπώλειαν τοῦ πολεμικοῦ πάρονος Οὐσανοῖκ, ἐπισυμβᾶσαν ἐν τοῖς ὕδασι τῆς Κάρλεστον, τῆ 17 Φεβρουαρίου 1864. Τὸ σκάφος τοῦτο εὗρισκετο ἐν τῇ τοῦ ἀποκλεισμοῦ θέσει του, ὅτε, περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς ἐσπέρας, διέκρινεν εἰς ἀπόστασιν ἑκατὸν περίπου ὠαρδῶν, εἶδος ἀνώδους, ὅπερ, κλόνεν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν κυμάτων, ἐφάνετο διευθυνόμενον κατ' αὐτοῦ. Εἰς ἑλαττον τῶν δύο λεπτῶν, ἐχθρὸς σχεδὸν ἀφαντος ἔμελλεν ἀναμφιβόλως νὰ ἐφορμήσῃ κατ' αὐτοῦ κρατερῶς. Δὲν ἀπόλεσε καιρὸν... αἱ ἀλύσεις του πάραυτα ἐγκατελείφθησαν, ἐκινήθη δὲ τῆς μηχανῆς πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀλλ' οὐχὶ ἀκούωντας ταχέως ὥστε νὰ ἐκφυγῇ τῶν κτυπημάτων τοῦ τορπιλλοφόρου κριού. Πληγῆν ἐν τῷ δεξιῷ τοίχῳ, πρὸ τοῦ ἀκατίου ἱσταῦ, ἐβυθίσθη ἐντὸς λεπτοῦ, χωρὶς μάλιστα νὰ δυνῆθῃ νὰ βλῆν οὐδὲ τὸ τοῦ κινδύνου πυροβόλον του. Ἀξιοματικοὶ τινες ἠ ναῦται ἠδυνήθησαν νὰ σωθῶσιν ὑπὸ τοῦ *Karaidalergona*, ἀλλὰ τὸ λοιπὸν τοῦ πλήρωματος ἀπώλετο οὐκ ἔτι οὐδέποτε ἐθεάθη πλέον, ἐξ οὗ δυνάμεθα δὲ συμπεράσασθαι ὅτι κατεβυθίσθη ὑπὸ τὴν ἀνεγερθεῖσαν παρὰ τῆς τορπίλλης του σήλην ὕδατος, ἡ παρεσύρθη εἰς τὸ ἀνοιχθὲν ὑπὸ τὰ ὑψαλα τοῦ ἀντιπάλου βάραθρον.

Ἐκ τοῦ Ῥωσοτουρκικοῦ δὲ πολέμου (1877-1878) ἐρανίζόμεθα ἐν συνόψει τὰς ἐπομένους ἐνδιαφερούσας πληροφορίες: «Ἡ δευτέρα προσβολὴ τῶν Ῥωσικῶν τορπιλλοφόρων ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ τῆς 25 πρὸς τὴν 26 Μαΐου 1877. Πολλὰ τουρκικὰ σκάφη ἦσαν ἠγκυροβολημένα ἐν τῷ βραχιόνι τοῦ Δουνάβεως, ὅστις φέρει τὸ ὄνομα Ματσίν, ὀλίγον τι κάτωθι τῆς πόλεως ταύτης. Ἦσαν δὲ: τὸ *Φέθ-ούλ-Ἰσλάμ*, μονιτωρ μετὰ πυργίκαν, ὀπλισμένον διὰ δύο πυροβόλων Κρούπ, τῶν 12 ὑφεκατομέτρων, καὶ ἔχων πλήρωμα ἐξήκοντα περίπου ἀνδρῶν, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀξιωματικῶν, τέλος, τὸ ἀπλοῦν ἀτμήρες *Κιλιδζ-Ἀλή*.

Ἐπιθετικὸς στολισκὸς ἐσχηματίσθη ἐκ τεσσάρων ἀτμακῶν: τοῦ *Καισάρεβιτς*, ἀκατίου θεθέντος εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ῥώσων παρὰ τῆς Ῥωμουρικῆς κυβερνήσεως, μετὰ πλήρωματος δέκα τεσσάρων ἀνδρῶν, διοικουμένου παρὰ τοῦ ὑποπλοίαρχου Σεστακῶφ, τοῦ *Ἀλιγίτ*, μετὰ πλήρωματος ὀκτὼ ἀνδρῶν διοικουμένου παρὰ τοῦ δοκίμου Περσίν, τῆς *Καισάρεβιτς*, μετ' ἐννέα ἀνδρῶν, διοικουμένης παρὰ τοῦ δοκίμου Βάλλ. Τοιαῦτα εἰσιν αἱ ἐλάχισται δυνάμεις, τεσσαράκοντα ναῦται, ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀτρομήτων τινῶν ἀξιωματικῶν, ἐξεληθόντες τῆς Βραϊλῶφ ὅπως δοκιμάσῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐχθρῶν μονιτόρων.

Πρὸς πληρεστέραν δὲ παραστάσιν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης παρατιθέμεθα ἀποσπάσματα τινὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ κ. Δουβασῶφ.

«Εἶχον, λέγει ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος, δώσει τὰς ἀκολουθεῖς ὁδηγίας: Εἰσερχόμενα εἰς τὸν βραχίονα τοῦ Ματσίν, τὰ τεταγμένα ὑπὸ τὰς διαταγὰς μου τέσσαρα ἀκάτια θέλωσι σχηματίσθαι κατὰ στοιχόν. Ὁ *Καισάρεβιτς* ἐπὶ κεφαλῆς, εἶτα ἡ *Σερία*, εἶτα ὁ *Ἀλιγίτ*, τέλος, ἡ *Καισάρεβιτς*. Ὁ στολισκὸς θέλει διισθῆσαι οὕτω κατὰ μῆκος ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Δουνάβεως καὶ θέλει ἐπιβραδύνει τὴν πορείαν του ὅταν φθάσῃ ἐν ὄψει τοῦ ἐχθροῦ. Τότε, θέλει διευθυνθῆ πρὸς τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ δύο γοχημῶν, τοῦ *Καισάρεβιτς* καὶ τῆς *Σερίας* ἐπὶ κεφαλῆς. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς εἰσόδου ἐν τοῖς βραχίονσι τοῦ Ματσίν μέχρι τῆς προσβολῆς, ἡ ταχύτης ἐλαττωθῆσεται πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐξασθενηθῇ κατὰ τὸ δυνατόν, ὁ θόρυβος τῆς αὐλακῆς καὶ τῶν μηχανῶν θέλει δ' ἐπαισθητῶς αὐθῆσαι ὅταν πλησιασῇ πρὸς τὸν ἐχθρὸν.

Θέλω ἐπιτεθῆ, ἀκολουθούμενος ἐκ τοῦ πλησίον παρὰ τοῦ Σεστακῶφ, ὁ Περσίν θέλει διαμένει ἐτοιμὸς ὅπως μᾶς βοηθήσῃ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, ὁ Βάλλ θέλει μείνει ἐν ἐφεδρείᾳ.

Ἐὰν τὸ πρῶτον παρ' ἐμοῦ προσβληθὲν σκάφος καταστραφῆ, ὁ Σεστακῶφ θέλει διευθυνθῆ κατὰ τὸν δευτέρου πλοίου, ὁ Περσίν θέλει ὑποστηρίξει τὴν προσβολὴν ταύτην, ὁ Βάλλ θέλει διαμένει ἐτοιμὸς νὰ τοῦς βοηθήσῃ, ἐγὼ δὲ θέλω διαμένει ἐν ἐφεδρείᾳ.

Τέλος ἐὰν ἡ δευτέρα αὕτη ἐπιθεσις ἐπίσης στεφθῆ ἐξ ἐπιτυχίας, ὁ Περσίν θέλει προσβάλλει τὸ τρίτον πλοῖον, ὁ Βάλλ θέλει ὑποστηρίξει, ἐγὼ θέλω εἶσθαι ἐτοιμὸς νὰ τοῦς βοηθήσω καὶ ὁ Σεστακῶφ θέλει ἀποτελέσει ἐφεδρείαν.

Ἡ νύξ ἦτο κεκαλυμμένη ὑπὸ νεφῶν, ἀλλ' οὐχὶ ἀπολύτως ζοφερὰ, ἔνεκα τοῦ ἀποτελέσματος ὠραίου ἀσληγκίου φέγγους. Ἐπνεεν, ἀπὸ σκίρωνος, χάρισσα αὐρὰ φέρουσα τῷ ἐχθρῷ εἰδήσεις περὶ τῆς πορείας μας. Οὐχ ἦντο, ἐκτὸς τοῦ *Καισάρεβιτς*, ὁ στολισκὸς ἐπροχώρει ἀθρόβως...

Διέταξα τὸν Σεστακῶφ νὰ με ἀκολουθήσῃ καὶ διηυθύνῃν κατὰ τοῦ πλησιεστέρου μονιτορος, εὐρισκόμενον ἐν ἀποστάσει 130 περίπου μέτρων.

Παρὰ τὸν θόρυβον τῆς πορείας μας ἐκλήθημεν παρὰ τῶν σκοπῶν μόνον ἀπὸ διηυσάμεν τὸ ἡμισυ τῆς ἀποστάσεως ταύτης ἀπέτεινα ἀπάντησιν, ἦν ἐνόμισα κανονικὴν, ἀλλ' ἔμαθον, κατόπιν, ὅτι οὐδόλως ἦν τοιαῦτη, ὅτι ἡ πλάνη μου, παραχρῆμα, διήγειρε τὴν προσοχὴν τῶν ἀντιπάλων μας: οἱ ὑπῆρξαν τῶν πυροβόλων, κατακεκλιμένοι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἀνηγέρθησαν ἅμα τῷ πρῶτῳ τυφεκισμῷ τοῦ σκοποῦ... Ὁ μονιτωρ, ὃν ἐσκόπευον, ἦν ὑπὸ ἀτμῶν, τὰ δὲ τῆς πρῶτης πυροβόλου του ἠδύνατο νὰ μᾶς προξενήσῃσι μεγίστην βλάβην. Κατ' ἀκολουθίαν, ἀπεφάσισα νὰ προσβῶ αὐτὸν κατὰ πρῶτον ὅπως καταστρέψω τὰ μέσα τῆς προχωρήσεώς του.

Αἱ προβλέψεις μου ἐπραγματοποιήθησαν.

Κατὰ τὴν προσέγγισίν μας, ἐν πυροβόλον ἤρχισεν τὸ πῦρ. Τρία βλήματα ἐβλήθησαν καθ' ἡμῶν ἀνευ ἀποτελέσματος καὶ, πρὶν ἢ τετάρτῃ βολῇ δυνῆθῃ νὰ ριφθῆ, ἤμην κατὰ τὸν πλοῖον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ τοίχου. Τὸ ἐπληξά μετὰ τὸ πρῶτον κέντρον καὶ τῆς πρῆμνης, ὀλίγον τι πρὸ τοῦ ποδοστήματος... Τὸ ὕδωρ ἀνυψώθη ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ μονιτορος καὶ ἐκάλυψε τὴν ἀκατόν μου.

Συντρίμματά τινα ἐρρίφθησαν εἰς ὕψος πλέον τῶν 40 μέτρων. Ἡ φύσις δὲ τῶν πεσόντων ἐπὶ τοῦ *Καισάρεβιτς* μᾶς ἐπέτρεψε νὰ ἐκτιμῶμεν ὅτι ἡ παραχθεῖσα ἐκρηξις εἶχεν ἐκτείνει τὰ ἀποτελέσματά της μέχρι τοῦ καταστρώματος τοῦ πλοίου. Τὸ πλήρωμα τοῦ μονιτορος, οὐ ἢ πρῶτα ἐβυθίζετο ὀρατῶς, ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν πρῶταν...

Ὅπως ἐξασφαλίσω τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνδρῶν μου, διέταξα νὰ ἐνεργήσῃ ἡ ἀτμαντλία πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐκκενωθῇ τὸ ὕδωρ, ὅπερ εἶχε πληρῶσι τὴν ἀκατόν μας. Τῆ στιγμῇ ταύτῃ, ὁ μονιτωρ, κατὰ τὸ ἡμισυ βεβυθισμένον, ἐπανήρξατο τοῦ πυρός του. Διέταξα τὸν Σεστακῶφ νὰ καταφέρῃ κατ' αὐτοῦ δευτέρου πλῆγμα. Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος, βαδίζων ταχέως κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, τὸν ἐπληξεν ὀλίγον τι ὀπίσθεν τοῦ πυργίσκου, ἀκριβῶς καθ' ἡν στιγμὴν οὗτος ἔπεμπε καθ' ἡμῶν τὸ βλήμα του. Τὸ ἐπληξεν ὑπὸ τὴν τρόπιν, ἐξέμετρα περίπου ἀπὸ τῆς στερείας...

Ὡς τὴν πρῶτην φορὰν, τὸ ἀποτέλεσμά

τῆς ἐκρηξῆς ὑπῆρξε τρομερὸν, ὡς ἠδυνήθημεν νὰ κρίνωμεν ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν συντρίμματων τῶν ἐπίπλων τῶν δωματίων ἄπερ, ριφθέντα ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα, ἐπαπέσπον ἐπὶ τῆς *Σερίας*...

Τότε, μὴ δυνάμενοι πλέον νὰ βαλλώσι καθ' ἡμῶν διὰ τῶν πυροβόλων, οἱ ἀνδρεῖοι ἀνδρες τοῦ πληρώματος τοῦ μονιτορος, ἔλαβον τὰ τυφεκία των καὶ ἐπεμφαν καθ' ἡμῶν χάλιαζαν βολίδων... Ὁ Σεστακῶφ καὶ ἐγὼ δὲν ἀπεμακρυνόμεθα τόσῳ ταχέως ὅσῳ ἐπεθυμοῦμεν. Ἡ ἐλιξ τῆς *Σερίας* περιπλάκη ἐν τοῖς συντρίμμασι τοῦ μονιτορος: ἡ ἀκατόν μου εἶχε τοσοῦτον πληρωθῆ ὕδατος, καὶ ἡ ἀτμαντλία μου ἦν τόσῳ ἐκτὸς ὑπηρεσίας, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ μετακινήσῃ πάντας τοὺς ἀνδρας εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν ὕδριων...

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, ὁ Σεστακῶφ διηύθυνε κατὰ τοῦ ἀντιπάλου διαρκῆ πῦρ πξικίου...

Τὰ συνοδεύοντα δὲ τὸ προσβληθὲν σκάφος δύο πλοῖα δὲν ἔπαυσαν βάλλοντα καθ' ἡμῶν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης...

Ὁ μονιτωρ Δουβᾶ-Σεϊφι ἐβυθίσθη εἰς ἑλαττον τῶν δέκα λεπτῶν.

Ἦτο τότε τρίτη ὥρα τῆς πρωίας, αἱ πρῶται δὲ λάμψεις τῆς ἡοῦς ἐφαίνοντο. Ὁ ὑποπλοίαρχος Δουβασῶφ διέταξε τὴν ὑποχώρησιν, πρὸς μεγάλην ἀπελπισίαν τῶν κυβερνητῶν τοῦ *Ἀλιγίτ* καὶ τῆς *Καισάρεβιτς*, ἐπιθυμοῦντων, ἐπιμῶνως, νὰ προσβάλλωσι τὰ δύο ἔτερα πλοῖα. Ἀλλ' εἰς τότε ἡ ἐπιτυχία ἦν ἀμειψή: οὐδεὶς ἐφρονεῖτο, οὐδεὶς ἐπληγώθη. Τὸ νὰ ὠθήσῃ τις πορωτέρως τὴν τολμηρὰν ἐπιχείρησιν, ἤθελεν εἶναι νὰ ἐκθῆσῃ, ἀλόγως, εἰς ἀνωφελῆ θυσίαν ἠρωϊκῶς ναύτας ἔχοντας τὸ δικαίωμα νὰ ζήσωσι καὶ ν' ἀκούσωσιν ἑαυτοῦς ἀποκαλουμένους ἀνδρείους. Ἀπεμακρύνθησαν.

Διαρκούσας τῆς ὑποχώρησεως ταύτης, τὰ δύο ἔτερα τουρκικὰ πλοῖα ἐπεχείρησαν νὰ ἐκδικηθῶσι τὴν ἐπὶ τοῦ συντρόφου των ἐπιβουλήσαν συμφορὰν. Ἐκάλυψαν διὰ πυρός τὰς τέσσαρας μικρὰς ἀκάτους, ἐξαφανίζόμενας μακρὰν ἐν τῇ ὀμίχλῳ, ἀλλοκύνες τοῦ Βοσπόρου. Κατόπιν πᾶς θόρυβος ἔπαυσε. Δὲν ἠκούσθησαν πλέον ἢ οἱ βάτραχοι τοῦ Δουνάβεως ἐπαναλαμβάνοντες τὴν ἐκ κοκαμάτων συναυλίαν των.

N. K. ΓΟΥΑΙΜΗΣ
Λοχαγὸς τοῦ Πυροβολικοῦ.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΠΕΡΙΤΤΟΥ
(ἀιτήγημα.)

[220 γράμματα καὶ τέσσαρες ἑκατ. 381.]

Ἡ Ἐλισάβετ τὸν προὔπληντησεν ἄφρωνος. Σιωπῶν τῇ προσέφερε τὸν βραχιονᾶ του καὶ ἀμφοτέροι σιγῶντες ἐπορεύθησαν διὰ τῆς ἀτραποῦ. Μετ' ἀπορίας τοὺς παρηκολούθηον διὰ τοῦ βλέμματός τους. Ἔστησαν, εἶδον περίξ των, ἠφανίσθησαν ὀπίσθεν θάμνων, ἀνεφάνθησαν πάλιν καὶ τέλος εἰσῆλθον εἰς τὴν σκιάδα. Ἡ σκιάς αὕτη ἦτο μικρὰ καὶ κυκλω-

ρῆς ἔχουσα ἐν μόνον μικρὸν παράθυρον, ἐν τῷ μέσῳ αὐτῆς ἵστατο παλαιὰ τράπεζα κεκαλυμμένη ὑπὸ χλορῶν βρύων, ἐκατέρωθεν δ' ἔκειντο ἐν μικρᾷ ἀποστάσει ἀπὸ τοῦ ὕγρου καὶ σκοτεινοῦ τοίχου δύο πεπλατωμένα ἀνάκλιτρα. Ἐνταῦθα ἐλάμβανον ἄλλοτε, ὅτε ἦτο ὑπερβολικὴ ἡ θερμότης, τὸ τείον. Ἡ θύρα δὲν ἐκλείετο καλῶς καὶ τὸ παραθυροφύλλον εἶχε καταπέσει ἀπὸ πολλοῦ καὶ ἐκρατεῖτο μόλις ἐκ τῆς ἀκρας, ἀπειλητικῶς κρημαμένον ὡς τετρααμμιτισμένη πτέρυξ πτηνοῦ.

Λαθραίως ἐπλησίασα εἰς τὴν σκιάδα καὶ παρετήρουν προσεκτικῶς διὰ τινος ῥαγμῆς τοῦ παραθύρου. Ἡ Ἐλισάβετ ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἀνακλίντρου ἔχουσα τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην, τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τοῦ κόλπου της, ἐνῶ τὴν ἀριστερὰν ἐκράτει ἀμφοτέρας ταῖς χερσὶν ὁ Βισμονκῶφ. Τὴν ἠτένιζε μετὰ μεγάλης συμπαιθείας.

— Πῶς αἰσθάνεσθε σήμερον τὸν ἐκυτόν σας; ἠρώτησε σιγανᾶ.

— Πάντοτε τὰ ἴδια, ἀπήντησεν, οὔτε καλλίτερα, οὔτε χειρότερα... τὸ κενὸν αὐτό... τὸ φοβερὸν αὐτὸ κενὸν! προσέθηκε.

— Ὁ Βισμονκῶφ δὲν ἀπεκρίθη.

— Τί νομίζετε, ἐξηκολούθησε, θὰ μοι γράψῃ ἀρὰ γε ἀπᾶξ ἔτι;

— Δὲν τὸ πιστεύω, Ἐλιζᾶ Κυριλλόβνα.

Ἐσιώπησεν αὐτή.

— Πράγματι, καὶ τί ἄλλο νὰ μοι γράψῃ; Εἰς τὴν πρῶτην του ἐπιστολὴν μοι τὰ εἶπεν ὅλα. Εἶνε ἀδύνατον νὰ γίνω σύζυγός του, ἤμην ἄριστος εὐτυχῆς, ὅχι πολὺν καιρὸν, ἀλλὰ τόσον εὐτυχῆς!

Ὁ Βισμονκῶφ ἐταπεινώσε τὸ βλέμμα:

— Ἀχ, ἐξηκολούθησε ζωηρῶς, ἐὰν ἠξέυρατε πόσον ἀπεχθάνομαι αὐτὸν τὸν Τσουλκατερίνον... μοὶ φαίνεται ὡσὰν νὰ βλέπω εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀνθρώπου τοῦτου... τὸ αἶμά του.

Ἀνετριγιάσα ἐν τῇ κρύπτῃ μου.

— Ἄλλως τε, ἐξηκολούθησε ρεμβάζουσα, ποῖος εἰςέυρει, ἴσως χωρὶς τὴν μονομαχίαν αὐτὴν δὲν θά... ἄχ! ὅτε τὸν ἐπανεῖδον πληγμένον, ἀμέσως ἠσθάνθη, ὅτι ἤμην ὅλος ἰδική μου.

— Ὁ Τσουλκατερίνος σας ἀγαπᾷ, παρετήρησεν ὁ Βισμονκῶφ.

— Τί με μέλει; Μήπως ἔχω ἀνάγκην τῆς ἀγάπης ἀνθρώπου τινός;

Διεκόπη καὶ βραδέως προσέθηκεν:

— Ἐκτὸς τῆς ἰδικῆς σας ναί, ἀγαπητέ μου φίλε, ἡ ἀγάπη σας μοὶ εἶνε ἀπαραιτήτος, χωρὶς σας θὰ ἤμην χαμένη, σας μ' ἐβοηθήσατε νὰ ὑποφέρω με κρατερῶν τὰς φρικωδεστέρας στιγμῆς...

Πάλιν ἐσιώπησεν.

Ὁ Βισμονκῶφ ἤρχισεν νὰ θωπεύῃ μετὰ πατρικῆς τρυφερότητος τὴν χεῖρά της.

— Τί νὰ γίνῃ, τί νὰ γίνῃ, Ἐλισάβετ Κυριλλόβνα! ἐπανελάμβανεν πολλάκις.

— Ναί, τῶρα πιστεύω, ἐξηκολούθησεν ὑποκρίτως, ὅτι ἀνευ ὑμῶν ἤθελον ἀποθάνει, σας μόνον μ' ἐστηριζατε καὶ πλησίον σας μόνον εἰμπορῶ νὰ τὸν ἐνθυμοῦμαι... ἐγνωρίζετε ὅλα... Ἐνθυμείσθε πόσον ὠρατος ἦτο ἐκείνην τὴν ἡμέραν... συγχω-

ρήσατε ὅμως, διότι ἴσως σας πικραίνουσι αὐταὶ αἱ ἀναμνήσεις...

— Ἐξακολουθεῖτε, ἐξακολουθεῖτε διέκοψεν ὁ Βισμονκῶφ, σας παρακαλῶ, τί λόγια εἶν' αὐτὰ!

Τῷ ἔθλιψε τὴν χεῖρά.

— Εἶσθε πολὺ καλὸς, Βισμονκῶφ, ἐξηκολούθησεν, εἶσθε ὁ καλλίστος τῶν ἀνθρώπων, ὅσους ἐγνώρισα. Τί νὰ κᾶμω; Αἰσθάνομαι ὅτι θὰ τὸν ἀγαπᾶ αἰώνως τὸν ἐσυγγόρησα, θὰ τῷ εἰμὶ εὐγνώμων: εἶθε νὰ εἶνε ἀείποτε εὐτυχῆς! εἶθε νὰ τῷ δώσῃ ὁ Θεὸς σύζυγον, κατὰ τὴν καρδίαν του!

Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐπλήσθησαν δακρῶν.

— Μόνον ἂς μὴ με λησμονήσῃ ὁλος διόλου, ἂς ἐνθυμῆται ἐνίοτε καὶ τὴν Ἐλιζαν του. Πᾶμε προσέθηκε μετὰ μικρᾶν σιγῆν.

Ὁ Βισμονκῶφ ἔφερε τὰς χεῖράς της εἰς τὰ χεῖλιά του.

— Βεζέυω, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἐλισάβετ μετὰ ζέσεως, ὅτι ὅλοι τῶρα με κατακρίνουσι, ὅλοι με λιθοβολοῦν! Ἄς εἶνε! Ἐγὼ ὅμως δὲν ἀλλάζω τὴν δυστυχίαν μου μετὰ τὴν εὐτυχίαν των... Ὅχι, ὄχι! Δὲν με ἠγάπησέ πολὺν καιρὸν, ἀλλὰ με ἠγάπα! Οὐδέποτε με ἠγάπησεν. Δὲν μοι εἶπεν, ὅτι ἤθελον γίνεαι σύζυγός του καὶ ἐγὼ οὐδὲ κᾶν τὸ ἐσκέφην. Μόνος ὁ ἀτυχῆς πατήρ μου ἔτρεψε τὴν ἐλπίδα ταύτην. Καὶ τῶρα ἀκόμη δὲν εἶμαι ὅλος διόλου δυστυχῆς, μοὶ μένει ἡ ἀνάμνησις, καὶ ἂς εἶνε ὁσονδήποτε φοβεραὶ αἱ συνέπειαι... — Πόσον πνίγομαι ἐδῶ... ἐδῶ τὸν εἶδον τελευταίαν φορὰν... ἂς ἐξέλθωμεν εἰς τὸν δροσερὸν ἀέρα.

Ἤγερθησαν μόλις ἐπρόφθασα νὰ κρυβῶ πάλιν ὀπίσθεν παχίας τινός φιλόρας. Ἐγκατέλιπον τὴν σκιάδα καὶ ἐθάθησαν εἰς τὸ διάσος. Δὲν γνωρίζω πόσον καιρὸν ἔμεινα ἐκεῖ ἀκίνητος, ὡς ἀποναρκηθεῖς, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἠκούσθησαν βήματα, ἀνετριγιάσα καὶ προσεκτικῶς παρετήρησα ἐκ τῆς κρύπτῃς μου.

Ὁ Βισμονκῶφ καὶ ἡ Ἐλισάβετ ἐπανήρχοντο διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ. Ἀμφοτέροι ἦσαν λίαν τεταραχμένοι, πρὸ πάντων δὲ ὁ Βισμονκῶφ. Νομίζω μάλιστα ὅτι καὶ ἔκλαιεν. Ἡ Ἐλισάβετ ἔστη, τὸν παρετήρησε καὶ ἔπειτα αἰφνιδίως εἶπε τάδε ῥησά :

— Ἀέχομαι, Βισμονκῶφ. Δὲν ἤθελον συγκατατεθῆ, ἐὰν ἤθελετε μόνον νὰ με σώσητε καὶ νὰ με ἀπαλλάξῃτε ἀπὸ τὴν δεινὴν θέσιν μου. Ἀλλὰ με ἀγαπᾶτε, τὰ γνωρίζετε ὅλα... καὶ ἐν τούτοις με ἀγαπᾶτε. Οὐδέποτε εἰμπορῆσα νὰ εὕρω πιστότερον καὶ ἀσφαλέστερον φίλον. Γίνομαι σύζυγός σας.

Ὁ Βισμονκῶφ ἠσπασθῆ τὴν χεῖρά της, αὐτῇ τῷ προσεμεδίασε θλιβερῶς καὶ ἔπειτα εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ὁ Βισμονκῶφ εἰσώρησεν ε

θελον ακουσει εκ του στοματος της. Περι τουτου δεν επρεπε πλεον ν' ανησυχω.

Μετα δυο εβδομαδας ετελεσθη ο γαμος των. Οι γεροι "Οσογιν ησαν ευτυχεις..... και ειχον δικαιον.

Και τωρα ειπατε το και σεις, δεν ειμαι πραγματι περιττος ανθρωπος; Δεν παρεστησα εις ελην αυτην την ιστοριαν προσωπον περιττου οντος;... "Αχ, εινε πικρον, πολυ πικρον!

31 Μαρτίου

Είμαι άσχημα. Γράφω τας γραμμαδας ταύτας εις την κλινην. Χθες το εσπερας αιφνιδίως ήλλαξεν ο καιρός. Σήμερον εινε ζέστη, σχεδόν θερινή ημέρα. "Ολα τήκονται, βέουν και αναλύονται. "Οσμή ως ανασκάπτομένης γης πληροί τον άερα, βαρεία, ισχυρά, πνιγηρά όσμή. Πανταχού άνοψόθησαν κεινοί και άτμοι. "Ο ήλιος λάμπει τόσο φωτεινά, τόσο διαπεραστικά. Είμαι άσχημα. Αισθάνομαι ότι άποσυντίθεται.

"Ηθέλησα να γράψω το ήμερολόγιόν μου και άντ' αύτου τί έκκαμα; Διηγήθην εκ του βίου μου έν μόνον επεισόδιον! "Εξετάθην ύπερ το δέν: άποκοιμηθεσαι αναμνήσεις άφυπνίσθησαν πάλιν, και με παρέσυρε το ρεύμα των. "Εγραφα τόσον βραδέως, τόσο λεπτομερώς, ώσανεί έμελλον να ζήσω δόκλιχη ετη. Τώρα δεν έχω πλέον καιρόν να εξακολουθήσω. "Ο θάνατος, ο θάνατος πλησιάζει. "Από τουδε ακούω την άπειλητικήν αυτού προσέγγισιν..... Είνε καιρός..... εινε καιρός.....

Διατί όμως να ληπθώ; Δεν εινε άλλω άδιόφορον πν ύτι διηγήθη; "Εμπροσθεν του θανάτου άφανίζονται και αι τελευταίαι ματαιοδοξίαι. Αισθάνομαι ότι γίνομαι ήσυχος και γαλήνιος — βέβαια, αλλά συγχρόνως..... με καταλαμβάνει τόση δειλία. Ναι, ναι, δειλία. "Ημικεκλιμένος ύπερ την σιωπήλην και χείνουσαν άδυσσον φρικιά, στρέφω όπως και παρατηρώ κύκλω μου μετ' απλήστου προσοχής. "Εκαστον αντικείμενον μοι καθίσταται προσφιλέστερον, ακορότως παρατηρώ το εθλιον και σκυθρωπόν δωμάτιόν μου, άποκαιρετώ έκαστον σημεϊον των τόχων του. Κορέθητε, οφθαλμοί μου, διά τελευταίαν φοράν! "Η ζωή φεύγει! ήσυχα ήσυχα άφανίζεται άπ' έμου καθώς άφανίζεται από των βλεμμάτων των ναυτών ή δόχη.

Και σύ, κίτρινον πρόσωπον της γραιίας υπερστρίας μου, περιτετυλιγμένον εις μελανόν μανδύλιον, σύ, σαμοβάχ, το όποιον άδεις βράζον το τέιον τόσον ήδέως επί της τραπέζης, σύ, γεράνιον εις το παράθυρον, και σύ, Θεσαυρέ μου, πτωχέ μου σκύλε, σύ, γραφίς, δι' ής γράφω τας γραμμαδας ταύτας, και σύ, χείρ μου.....τώρα δλους σας βλέπω..... να, εδω είσθε.... Πιθανόν..... Ισως..... σήμερον άκόμη..... ποτέ πλέον να μη σας επανιδώ! Πόσον βαρύν εινε ο άποχωρισμός ζώντος οντος από της ζωής! Διατί λοιπόν με ωπνεύεις, άτυχες κυνήριον; Διατί τριβεις το στήθος σου εις την κλινην μου; Διατί θλίβεις πυρετωδώς φρικιών την βραχίαιαν ούραν σου

μεταξύ των σκελών, χωρίς ν' άποστρέψης άπ' έμού τους αγαθούς μελαγχολικούς οφθαλμούς σου; Μήπως συμπάσχεις και σύ ή μήπως αισθάνεσαι, ότι δεν θα ύπάρχη μετ' όλίγον ο κύριός σου; "Αχ, διατί δεν δύναμαι να προσήλωσω τας ιδέας μου εις άλλω μου: τας αναμνήσεις καθώς περιφέρω τους οφθαλμούς μου εις άλλα τ' αντικείμενα του δωματίου; Γνωρίζω, ότι εινε θλιβερά και άσημαντοι αύται αι αναμνήσεις, αλλά τι να γίνη, δεν έχω άλλω. Κενόν, φοβερόν κενόν! ώ; Ελεγει ή "Ελισάβετ.

"Ω Θεέ μου, Θεέ μου! άποθνήσκω..... "Η διψώσα έρωτα και ικανή ν' αγαπήση αύτή καρδιά μετ' όλίγον θα πάυση παλλομένη..... Είνε δυνατόν να σιγήση δια παντός χωρίς τούλάχιστον άπαξ να γνωρίση την ευτυχίαν, χωρίς άπαξ καν να διασταλή υπό της γλυκείας πίεσως της γαρής; "Αλλοίμονον! εινε άδύνατον, άδύνατον, το είξώσω!

"Εάν τούλάχιστον τωρα, τωρα πρό του θανάτου, — ο θάνατος εινε τί άγιον, και άνοψοί και τα ταπεινότατα όντα, — εάν τούλάχιστον τωρα φιλική τις φωνή ήθελε μοι μέλπει το άσμα του άποχαιρισμού της; οδόνης μου, ίσως συνδιηλατόμην μετ' αύτών, αλλά ν' άποθάνω άφωνος και βλαξ.....

Πιστεύω, ότι αρχίζω να παραληρώ. Χαίρε, ζωή!

Χαίρε, κηπε, και σεις, φιλόρχι μου! "Οταν έλθη το θέρος, μη λησμονήσητε να στολισθήτε από πάνω έως κάτω με φύλλα και άνθη..... Είθε όσοι ζούν, να εξαπλώνησαν φαιδροί επί της δροσεράς χλόης υπό την εύώδη σκιά σας, έν φ τα φύλλα σας θα ψιθυρίζουν ελαφρώς κινούμενα υπό του ζεφύρου. Χαίρετε! χαίρετε πάντες και αιωνίως!

Χαίρε, "Ελισάβετ! Μόλις έγραφα τας δυο ταύτας λέξεις — και σχεδόν μ' ήλθε να γελάσω. Μοι έφάνη ως ν' άντέγραφα την επιφώνησιν τούτην εκ τινος βιβλίου, και νομίζω ότι γράφω αισθηματικόν τι διήγημα ή τελειώνω άπελπιστικήν επιστολήν.

"Αυριον εινε ή πρώτη "Απριλίου. Είνε δυνατόν αύριον θ' άποθάνω; "Ως και τούτο ήλθεν άνάποδα. "Αλλά, τί με μέλει;..... Πόσον μ' έβασάνισε σήμερον ο ιατρός!

1 "Απριλίου

Πάει πλέον..... έσέβηθη ή ζωή. Ναι, σήμερον πραγματικώς θ' άποθάνω. "Εξω εινε ζέστη..... σχεδόν καύσων..... ή μήπως έπαυσαν ναλειτούργειν οι πνευμονές μου; "Εγώ ετελείωσα την μικράν μου κωμωδίαν..... Πίπτει ή αύλαία.

"Επανακάμπτων εις το μηδέν πάω του να είμαι περιττός ανθρωπος..... Ιδού το κέδός μου.

"Αχ, πόσον λάμπει ο ήλιος! αι τράστια αύται άκτινες άποπνέουσιν αιωνιότητα.

"Υγίαινε, Τερεντιέβνα!..... Σήμερον το πρωί έκάθητο εις το παράθυρον και έκλαιν..... Ισως δι' έμέ..... Ισως, διότι και αύτή θ' άποθάνη μετ' όλίγον. Την

ώρμισα ότι δεν θα κακομεταχειρίζεται τον Θεσαυρόν. Δυσκολεύομαι να γράψω... ρίπτω τον κάλαμον... εινε καιρός! ο θάνατος πλησιάζει ήδη μετ' της όλονεν έπιτεινομένης εκείνης βροντής; ήτις ένθουμίζει τον κρότον άμαξής κυλιομένης ταχέως την νύκτα επί του λιθοστρώτου εν' εδω, έφρασε, με περινοστέει, ομοιος με την ελαφράν έκείνην πνοήν, ήτις ήνώρθου τας τρίχας του Προφήτου.....

"Αποθνήσκω.... χαίρετε, ζώντες!

Σημείωσις του έκδοτου. Υπό τας τελευταίας ταύτας γραμμάς εδόθη σχεδιάσμα κεφαλής μετ' μεγάλης πλεξίδος και μίστικος δερβαλμών άνωθεν όρώντων και υπό το σχεδιάσμα τουτο αι λέξεις: "Ορίε και τα ειρότατος όμων θεράπων "Επανακαθαρίσθηαι πλειστάκι; "Η γραφή των λέξεων τούτων δεν ομοιάζει πρός την του χειρογράφου. "Η ανακάλυψις αύτη παρέχει ήμιν το δικαίωμα να υποθέσωμεν ότι αι λέξεις έκείνη προστέθησαν μετ' ταύτα και υπό είνης χειρός, καθ' όσον εύλόγως δυνάμεθα να υποθέσωμεν ότι ο Τσουλιεστερός απέθανε πραγματι την νύκτα της 1 προς την 2 "Απριλίου έν τφ κληρονομικφ αύτου κτήματι.

(IBAN TOYΓΚΕΝΕΦ).

ΠΟΥΛΟΣ

το παρά τοις Πελοποννησίοις κύριον όνομα.

Κατά τινα πρόληψιν του ελληνικού λαού. το εις τα νήπια βαπτίζομενα διδόμενον όνομα τίθεται ως αγαθός του μέλλοντος οϊωνός ή άλεξίκακον δυστοκίας, ήθλεγογονίας ή θνησιμότητος των τέκνων έν οικογενεία τινί. Περι της προλήψως ταύτης εδημοσιεύσαμεν τινα άλλοτε έν τφ "Πολιτική και Φιλολογική "Επιθεωρήσει", όπου εείονα μεν όνόματα πλην άλλων ειπομεν ότι εινε και το Πολυχρόνης, Πολυζώνης (Πολύβιος των αρχαίων), Ζήσης (Βίωv), Γιάννης (πικρετυμολογία εκ του δυγαίνω, "Ιαζος, "Ιάσων), Καλομοίρα, "Αργύρης, Μελόμω, Χρυσώ (Χρυσή) κτλ. "Επί τούτους δε παρέθεμεν και την φερόμένην διήγησιν Θεεταλού τινος, καλέσαντος παρεπιδημούντα έν τφ πατριδι του έν Κωνσταντινουπόλεω: έμπορον, όπως γέννηται του τέκνου του άναδογός: "Οτι επειδή ο έμπορος ώνόμασε το παιδίον Μιχαήλ, ο Θεσσαλός δυσαρρεστηθείς επί τούτω έλεγε: "Δέν μου τούβγαζε Γιάννη να μου "ριά ηη, Ζήση να μου ήση, Στέρριο να μου στέρνωση, παρά μου τούβγαλε Μουηάλη και μου χάλασε το παιδί;»

"Αλεξίκακα δε της δυστοκίας μεν εινε πλην άλλων τα Γληγόρης και "Οσσα (πικρετυμολογία εκ του όρσω, όρνωμι), της ήθλεγογονίας το Σταμάτα (Σταματική, Στάμα, σταμάτα, στήθι, δαίμον της ήθλεγογονίας), της θνησιμότητος δε τα Σωτήρης, Σωτήρας, Σταμάτης, Σταμάτα (Σώσος, Σωτά, Πανσωνίας, Λυσωνίας) Χαρίκλεια, Χαράλαμπος (Φαίδρα, Φαίδρος, Χάρωφ) κτλ.

"Είς την αύτην πρόληψιν του λαού οφείλεται και το κατά την Πελοπόννησον φερόμενον Πούλος οχι ως κατάληξις πα-

1 Τόμος Α'. σελ. 128. έτος 1881.

τρωνυμικού, άλλ' ως κύριον όνομα. "Οταν δηλα δή τα τέκνα οικογενείας τινός δεν ζώσι πέραν της παιδικής το πολυ ήλικίας πιστεύουσιν ότι αιτία του κακού εινε ή εις ην άνήκουσιν οικογένεια δια κατάραν τινά ή μάγια ή τι τοιοούτον, κρύνουσι δε σωτήριον να καταστήσασιν τηλύγετον ή νήπιον μέλος άλλου εύλογημένου οικου οχι διωρούμενοι αλλά παλοδντες αυτό ως εξής: "Η μήτηρ ή μάλλον ή μάμη του παιδίου (διότι ή μήτηρ δεν βαστάει να πουλήση το παιδί της) λαμβάνουσα αυτό φέρει έξω του οικου εις την οδόν κραζούσα «πουλά ένα παιδίον». "Πόσα το παιδίοι;» έρωτῶσιν αι γείτονες. «"Οσα, όσα» άποκρίνεται ή πάτρα και το παιδίον άγοραζεται άντι ενός άρτου, καλάθου ούκων ή σταφυλών, βάμβακος, σίτου κτλ. και παρακιδόμενον κατά τύπους εις την άγοραστριαν λαμβάνει το άλεξίκακον όνομα Πούλος.

Και βαπτίζόμενοι μεν λαμβάνουσιν άλλο τι των συνήθων ονομάτων, αλλά γνωρίζοι εινε υπό το όνομα της πώλησως μόνον. Ου μήν άλλα πολλοχού και πολλάκις το όνομα Πούλος τίθεται ως κύριον όνομα την αύτην και ως κατάληξις πατρωνυμικού έχον σημασίαν "Αλλα δη σημαίνει πάλον και τίθεται ως κύριον όνομα όπως παρά τοις αρχαίοις (Πούλος ο μέγας των τραγωιδιών του Σοφοκλέους υποκριτής, Πούλος ο παρά Πλάτωνι σοφιστής).

"Είς την αύτην βεβαίως αιτίαν της προλήψως πρέπει ν' άποδώσωμεν και το κατά τους παρελθόντας αιώνας φερόμενον έν "Αθήναις όνομα Πουλημένος οποιος ο κατά Σρον και Wheeler τφ 1676 έμπορος ένθαδε Πουλημένος Ζαχλός και ο τφ 1592 δαπανήσας μετ' άλλων δια τα ζωγραφήματα του κατά την οδόν την προς τον Κωνηγόν ναύκου του άγιου Νικολάου, ως μαρτυρεί ή ύπερ το θυριον της κόγχης επιγραφή ή δε:

"Αναστορθ ή θεός και κίνωσασμιος ναός του άγιου Νικολάου δια συνδρομής Ιερού Ιω. του Χάλου πρωτοπαπά "Αθηνών δια ήζοδου δι Πουλημένου "Ανδραού Ιω. Ησιπλή Ιω. Καλκία "Αθανασίου Καταλο(τη), Ιω Καταλυτη. Μανολή και "Αποστολή Γεωργίου Κοροβακη και "Αντωνίου(Ιου) κτλ έτος Μηνί Μαρ τφ 16.

Κ. Γ. ΖΗΣΙΟΥ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ, ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΑ

"Ελαχίστη ύπήρξε κατά την εβδομάδα αύτην ή των εγγχωρίων φιλολογικών ειδήσεων συχομιδή.

Οι αύτεζούσοι και ανεπιτήρητοι θιασάρχαι του ελληνοπροεστατου θεάτρου μας εξακολουθοῦσιν αναβιδάζοντες επί της σκηνης, ότι ή άχαλίνωτος φιλοπατρία και καλαισθησία υπαγορεύει αύτοιας, και άλλοι μεν έκθέτουσι δράματα διαρκούντα εβδομάδα ήλην και από της ανατολής της Σελήνης μέχρι της ανατολής του "Ηλιου, άλλοι κατακρουροῦσι και παρφοῦσι τα δράματα του Σαιξπήρου, άλλοι δε συγγράφουσι δράματα και κωμωδίας πρωτοτύπους, πάντες όμως όμοῦ

άόκνως εργαζονται όπως άποδιώξωσιν εις άλλω χωράς όπου τόσον έκτιμάται τον μόνον "Ελληνα ήθοποιόν Ν. Λεκατοβν ως άποτελοῦντα εξαίρεσιν άνωφορον.

"Είς επίμετρον άγγέλλεται ή υπό του κ. Γ. Σφήμα μετάφρασις της Μαρίας "Αντωνάντας του μακαρίτου κέρματος Γ. "Ρώμα "Ιταλιστι γεγραμμένης..... Τι ελληνισμός!....

"Επιτροπή φιλολογική ανεγώρησεν εκ Παρισίων μεταβάνουσα εις Ούγγαριαν, όπου ένέγνετο δεχτή με άνθη και συμπόσια και έπνευρημίας. Αύτη, θέλουσα να τιμήση την Ούγγαρικην φιλολογίαν, ήγόρασε μεγίστην άνθοδόσην, ην κατέθεσεν εις τους πόδας του αγάλματος του Ρελοθι του μεγαλειότερου ποιητου της Ούγγαρίας. "Ο Francois Coppée, όστις άποτελεί μέρος της επιτροπής, αυτοσχεδίασε και τινας ώραίας γροφάς εις τον ποιητήν.

Την επαύριον του θανάτου του Λαμαρτίνου ήνοιχθη κατάλογος συνειφορών, όπως τφ ανεγερσίωσιν άνδριάντα. "Εκ ταύτης συνθηροίσθησαν 23,000 φράγκων, αι τινες κατετέθησαν εις την «Société de Dépôts et Comptes courants».

"Η επιτροπή, επί κεφαλής της όποιας ήσαν οι κ. Girardin και Gibiat άνέθηκε την έκτέλεσιν του έργου εις τον γλύπτην Marquest de Vasselot. ΟΙ κ. Girardin και Gibiat απέθανον, το ποσόν έκεινε κατατεθειμένον εις την εταιρείαν και ο άνδριάνς περιμένει εισέτι εις το σπουδασήριον του καλλιτέχνου την ανεγερσίον του.

Αυτά λοιπόν συμβαίνουσι και εις τους Παρισίους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

"Εκδόθησαν "Αι θεμελιώδεις διδασκαλίαι της παιδαγωγικής επιστήμης υπό του διδάκτορος της φιλοσοφίας και καθηγοῦ έν Βερκίρα κ. Στεφάνου Δ. "Ρώση, άδελφου του διαπρεπούς θεολόγου κ. Ζήσου "Ρώση, εις δε και άπεριούται το χρησιμώτατον τούτο βιβλίον.

"Εν δευτέρα έκδοσις — μετ' πολλών βελτιώσεων — ή "Γαλλική "Χρηστομεία των καταστημάτων Καρόλου Βίλμπεργ, συνεραινωθείσα συνφά τφ κανονιστικφ των έν τοις Γυμνασίοις διδασκόμενων μαθημάτων Β. διατάγματι. (Τόμ. Α', δια την πρώτην τάξιν των Γυμνασίων. — τόμ. Β' δια την δευτέραν — τόμ. Γ' δια την τρίτην και τόμους Δ' δια την τεταρτην).

"Εν τφ αύτφ βιβλιοπωλείω ετίροκεται ή δευτέρα έκδοσις του "Η γχειροδίου των "Γαλλικών άνωμάλων φημάτων του γηρατού καθηγοῦ της Γαλλικής κ. Κ. Βαρβάτη κατ' έκδοσιν των καταστημάτων Βίλμπεργ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΡΤΙΟΣ†

1]13 Αθγ. 1885.

"Αρτίως εξέλιπε τον βιον άνήρ, ού τινος το όνομα σημαντικήν θα κατέχη θέσιν έν τφ ιστορία της Φιλολογίας, ο έν έτει μεν 1820 γεννηθείς, από δε του 1882 έν τφ έν Λιψία πανεπιστημιωφ διδάξας Γ. Κουρτίου. Ουδενί Ισως άλλω οφείλει ή συγκριτική των γλωσσών επιστήμη τοσαῦτα, οσα τφ Γεωργίω Κουρτίω. Τούτο δε οχι δια πολλάς και σπουδαίας ανακαλύψεις γενόμενας υπό αύτου έν τφ επιστήμη ταύτη, διότι κατά τούτο πλειστοι όσοι παρηνδοκίμησαν αύτον, αλλά διότι αύτός μάλι-

στα κατέδειξε δια των πραγμάτων την χρησιμότητα των πορισμάτων της συγκριτικής γλωσσολογίας προς σύνταξιν δυνατός επιστημονικής γραμματικής της τε "Ελληνικής και της Λατινικής γλώσσης. Ούτως ή σχολική γραμματική του Γεωργίου Κουρτίου ειναί ούτως ειπείν ή άφετηρία, όθεν άρμήθησαν οι πλειστοι μεν ύστερον επιχειρησάντων να συντάξωσι μεθοδικάς γραμματικάς της "Ελλ. γλώσσης. Κατώρθωσε δε ο άνήρ να καθέλη το χωρίζον τους φιλόλογους από των γλωσσολόγων διάφραγμα και να εξαλειψη την δυσπιστίαν, ην ένέπνεον τούς φιλόλογους αι άκαρποι, ως αύτοί έλεγον, και εις ουδέν άσφαλές άπολήγουσαι των κενσοῦδων Σανσκριτολόγων ζητήσεις, διότι μετ' λεπτοτάτης και σπανίως άπατώσης αύτον κρίσεως διεκρίνε το χρησίμον του άνωφελοῦς, το βέβαιον του άμφιβόλου, τα πορίσματα μεθοδικής έρεύνης των κατασκευασμάτων θερμοϋργου φαντασίας. Μόνα ταύτα, ών και ή αλήθεια ήτο άναμφισβήτητος και ή προς κατανόησιν των έν τφ γλώσση άλλω άνερμηνεύτων χρησιμότης όμολογουμένη, παρελάμβανε παρά της γλωσσολογίας ο Κουρτίου, και δια τούτου του τρόπου, ως πρεσβηται, κατέστησε και τοις φιλόλογοῦσιν έμφανή την αξίαν της πρότερον ύπ' αύτων περιφρονημένης επιστήμης των «sanscritice balbutientium».

Το ειρμημένον σύγγραμμα ειναί μεν το μάλιστα διαδεδομένον των του Κουρτίου πονημάτων, αλλά δεν ειναί οὔτε το μόνον άπλώς, οὔτε το μόνον αξιόλογον. Πολλού γε και δεί, *Αι Συμβολαι εις την "Ελλ. και Λατ. γραμματικήν*, το *Ρηματικόν* και το *Ετυμολογικόν* αύτου, τα εις την σχολικην γραμματικήν έπονηήματα τα χείριν των διδασκόντων αύτην συντεταχμένα, έν οίς δια μακρών αναπτύσσονται τα έν τφ γραμματικη άπλώς τιθέμενα, αι ύπ' αύτου και άλλων συντασσόμενα και περιοδικώς έκδιδομενα *Μελέται* και νυν αναγινώσκονται και επί μακρόν θ' αναγινώσκονται μετ' πολλής ωφελείας υπό των φιλομαθών.

"Αλλ' όσονδηποτε μεγάλη ειναί ή σημασία των του Κουρτίου συγγραμμάτων ειναί ελαχίστη παραβαλλομένη προς την έν ταις ψυχαίς των νεαρών της επιστήμης μυστών ένεργειαν των προφορικων παραδόσεων του διδασκαλου, οὔ και από στόματος μέλιτος γλυκίων βένν αύδη.

Πάνυ ολίγοῦς γινώσκωμεν τους δυναμένους ως ο Κουρτίος να κατέχωσιν άνηρημένον από του στόματος αύτων πολυπληθές άκροατήριον και ταῦτα το ζηρητατον και άτερπιδεστατον νομιζόμενον των μαθημάτων διδάσκοντας. "Η δ' ένεργεια αύτη δεν ήτο πρόσκαιρός τις διαρκούσα όσον και ή παραδόσις, άλλ', ως ο Περικλής εκείνος, τα κέντρον εκκατέλειπε τοις ακούουσιν, ή δε προς την φιλολογίαν κλίσις των άκροατών αύτου μετεβόλλετο εις ένθουδιασμόν ύπερ τε του διδασκαλου και ύπερ της επιστήμης αύτης. Οι πλειστοι των νυν άκμαζόντων Γερμανών φιλόλογων, και των άλλωγενών δε οχι ολίγοι οὔδ' οι

ἀφανέστατοι είναι μαθηταί του Κουρτίου, οὐ τὸ ὄνομα μετὰ τινων ἄλλων ἦτο τὸ σύμβολον τῆς καθ' ἡμᾶς γερμανικῆς ἐπιστήμης.

Ἡ φιλολογικὴ καὶ γλωσσολογικὴ τοῦ Κουρτίου δεινότης δὲν ἀνεγνωρίσθη ὑπ' ἀπάντων, πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ἀφανεῖς φιλόλογοι, οἷον ὁ Krüger, Nauck καὶ ἄλλοι, πολλὰ καὶ μετὰ πολλῆς πικρίας ἠλεγξαν παντοῖα αὐτοῦ ἐπιστημονικὰ παραπτώματα. Καὶ παρὰ τοῖς γλωσσολόγοις δὲ πολλοὺς εὗρεν ἀνταγωνιστάς. Μικρὸν δὲ πρὸ τῆς τελευταίας ἐκδοῦς βραχεῖαν πραγματείαν ἐπιγεγραμμένην ZUR Kritik der neuesten Sprachforschung, περὶ ἧς ἐγένετο καὶ ἐν τῇ 'Εβδομάδι λόγος, ἀληθῆ προεκάλεσε θέλλαν ἀντεξακαστάντων αὐτῷ τῶν τῆς νέας Σχολῆς γλωσσολόγων, ὧν τὰ θεωρήματα ἐζήτησε γὰ παραστήσει ὑπερβολικὰ καὶ πέρα τῆς ἀληθείας βάλλοντα.

Ἄλλ' οὐτε τῆς προκειμένης σκιαγραφίας, οὔτε τοῦ παρόντος καιροῦ, ἐν ᾧ πρόσφατος ἔτι εἶναι ἡ θλιβερὰ τῆς τελευταίας τοῦ ἀνδρὸς ἀγγελία, ἔργον εἶναι ἡ περὶ τῶν ἀντιλογιῶν τούτων κρίσις. Τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς Ἱστορίας τῆς φιλολογίας, ἧτις ὡς δικαίως κριτὴς δὲν θὰ παρίδη μὲν τὰς ἀτελείας τῶν τοῦ Κουρτίου συγγραμμάτων, ἀλλὰ καὶ δὲν θὰ παραγνωρίσῃ τὴν μεγίστην ῥοπήν καὶ σημασίαν, ἣν ἔσχεν ἡ πνευματικὴ τοῦ ἐπιφανοῦς γλωσσολόγου ἐργασία ἐν τῇ ἀναπτύξει τῆς γραμματικῆς ἐπιστήμης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΑΧΩΝ
ΤΟΥ ΓΑΛΑΞΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ
ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΕΞΙΑΝ ΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ
(Συγγραφεὶσα παρὰ ΙΑΚΩΒΩΝ ΡΙΖΟΥ)

Ὁ Ἀθανάσιος μάλιστα καὶ ὁ Λευκάδιος Ἀπόστολος ἀφ' οὗ διέταξαν εἰς τὰ ὄχυράματα τῶν τοῦ στρατιώτας, διαβάτες εἰς τὴν ἀντικυρυνὴν ὄχθην διὰ τὴν ἀποκλιτικὴν μερικῶν φίλων τῶν, καὶ παρακινούμενοι ἀπὸ αὐτοῦ νὰ μὴν ἀποθάνωσι ματαίως, πῶς ἀπεκρίθησαν, θέλωμεν ἴδει τοὺς ὁμογενεῖς μας κάτω εἰς τὴν Γραικίαν, ὅταν μάθωσιν ὅτι ἐστρέψαμεν τὰ νῶτά μας εἰς τὸν Τούρκον.

Αὐτὰ εἶπον, ἀπεχαιρέτησαν τοὺς φίλους διακρύπτως, διέβησαν εἰς τὸ πέραν καὶ ἐμβάντες φαιδροὶ εἰς τὰ ὄχυράματα τῶν, ἀρχισαν τὴν μάχην· οἱ δὲ εἰς τὴν ἀντικυρυνὴν ὄχθην θεαταὶ ὁμογενεῖς καὶ οἱ φιλόδηροιοι Ῥώσοι βλέποντες τὸ πλῆθος τοῦ ἱππικῶν τῶν ἔχθρων εἰς τὴν πρώτην ἐποδὸν ἐθεοκλήτουν, βέβαιον νομίζοντες τὸν ὄλεθρον τῶν Γραικῶν ἐκείνων στρατιωτῶν. Ὁ βάρβαρος ὅμως μόλις ἐπλησίασε θρασύς, καὶ μετὰ τὸν βάρβαρον ἐκείνον ἀλαλαγμὸν του καὶ εὐθὺς ἀπαντήσας ὄζυν τὸν θάνατον ἔστρεψε τὰ νῶτα μετὰ θρηνώδεις ὀρυγμούς.

Εἰς τὴν δευτέραν ἐποδὸν ἔως τριακόσιοι ἱππεῖς τολμηρότεροι τῶν ἄλλων ἐμβῆκαν μετὰ ὀρμὴν εἰς τὰ εἰρήπια τοῦ Σκουλενίου, ἀμέσως ἀνθώρμησαν Γραικοὶ ἔως διακόσιοι, καὶ εἰς ἐκείνην τὴν συστά-

σιν μάχην δὲν ἠκούετο εἰμὴ πάταγος τῶν σπαθίων, κρότος τῶν πυροβόλων, βρυχήματα τῶν κτεινόντων στεναγμοὶ τῶν κτεινομένων, καὶ μετὰ τέταρτον τῆς ὥρας εἶδον οἱ ἀντικυρυνὴ θεαταὶ ἑκατὸν μόνον ἐκ τῶν τριακοσίων διασωθέντας μετὰ τὴν φυγὴν, οἱ δὲ λοιποὶ οἱ μὲν ἐφρονεῖθησαν, εἰκοσιπέντε δὲ ζωγρηθέντες ἐφυλάττοντο δέσμοι εἰς τὰ ὄχυράματα· πεντάκις ὤρμησεν ὁ ἔχθρος ἀκάματος καὶ νεαρός διὰ τὸ πλῆθος, τὸ ὅποιον περιοδικῶς ἐμάχετο, προσβάλλον κατὰ τῶν Γραικῶν ὀκτὼ ὥρας μαχομένων κατὰ συνέχειαν καὶ πεντάκις ἀπεκρούσθη μετὰ μεγάλην φθοράν. Ἐκείνος ὅστις ἐτύχε ἀ θεωρήσει τοῦ Εὐξείνου πόντου τὰ κλύματα, τὸ καθὲν ὡσάν Κανυκάλιον ὄρος, ὅταν ὀρμῶσι μ' ἀγρίου μυκηθμῶν καὶ κτυπῶσι τοὺς σκοπέλους, καὶ συντριβόμενα ἔπειτα σύρονται ὀπίσω μετὰ μυρίους ἀφρούς εἰς τὴν ἔκτασιν τοῦ πελάγους, αἱ δὲ κυματόκλυτοι ραχίαι στέκονται ἀλόνητοι, καὶ ἀδειάζονται εἰς τὴν βαθύρριζον αὐτῶν θέσιν, ἐκείνος μόνος ἠμπορεῖ νὰ φαντασθῇ ζωηρῶς τὴν σφοδρότητα τῶν ἐφοδῶν τοῦ Τούρκου, καὶ τὴν ἀντίστασιν τῶν Γραικῶν, ἀμετακινήτως, καὶ στιβαρῶς ἱσταμένων εἰς τὰ ὄχυράματα τῶν. Καὶ τῷ ὄντι διὰ τὴν μὴ φανῶσιν ἀπίθανος ὑπερβολὴ τὰ λεγόμενα, πρέπει νὰ διηγηθῶμεν ὀλίγως ἐκ τῶν πολλῶν ἀνδραγαθίας τῶν, μάρτυρας ἔχοντες τὸ τότε πλῆθος τῶν θεατῶν τῆς μάχης. Ὁ Σπύρος Δαλιόστρος Ζακύνθιος πληρωμένος εἰς τὸ στήθος ἀγίξει τὸ ὑποκάμισόν του, φράττει μ' αὐτὸ τὴν πληγὴν, καὶ μάχεται φυλάττων τὴν τάξιν του μετὰ τὴν προτέραν προθυμίαν· ὁ Σεβαστόπουλος Χίος πηδᾷ ἔξω τῶν ὄχυρωμάτων, προχωρεῖ μακρὰν πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, καὶ πυργώσας τέσσαρα πτώματα Τούρκων, αὐτοσχεδιάζει καὶ τρώπικον ἐν αὐτῷ, καὶ ὄχυρωμα, καὶ δέκα τρία θανάσιμα κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπιπέμπει βέλη· ἄλλος πάλιν διώκει πῆλός ἱππότην ἔχθρον, προφθάνει, καὶ καταλαμβάνει τὴν οὐρανὸν τοῦ ἵππου μετὰ τὴν ἀριστεράν του νευρωδῆ ἔγγρα, καὶ μετὰ τὴν δεξιὰν θερίζει τὸν ἐπίσπῃν, τέσσαρες ἄνδρες ὁ Ἀθανάσιος, ὁ Νικόλαος Κοντογιάννης, ὁ Λευκάδιος Ἀπόστολος καὶ ὁ ἡπειρώτης Κόντος δις ἐξορμήσαντες ἱππεῖς κατὰ τὸν ἱππῶν ἐμβῆκαν ἀνάμεσον τῶν, καὶ καθὼς οἱ δελφίνες διώκοντες ἀγέλας σκόμβρων, διασχίζουσι τὴν πυκνότητά τῶν, καὶ ἅμα τοὺς βλέπομεν νὰ πηδῶσιν εἰς τὴν ἐπιφανείαν τῆς θαλάσσης, καὶ ἅμα καταδουμένους νὰ γίνωνται ἀφανεῖς ἀπὸ τὰ ὀμίτια μας, ὡσαύτως, καὶ οἱ τέσσαρες ἐκείνοι διασχίζοντες τὰ στίφη τῶν Τούρκων, ἀπεκρῦπτοντο διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπὸ τὰς ὄψεις τῶν θεατῶν, καὶ ἐτίνασσοντο ἔπειτα ἔξω μετὰ ῥομφαίας τῶν σταλαζούσας αἷμα.

Μὲ τοιαύτην ἀνδρεία ἐμάχοντο οἱ Γραικοὶ ὀκτὼ συνεχεῖς ὥρας, ἐκκαίμενοι εἰς τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας, πεινῶντες, καὶ μετὰ σταφίδας τὴν πεινὰν τῶν παρηγοροῦντες τὰ τουφεκία τῶν ὑπερθερμανθέντων διὰ τὴν ἀκατάπαυστον αὐτῶν κένωσιν ἔγιναν ἀνεπιτήδεια σχεδὸν εἰς χρῆσιν καὶ

τὰ κανόνια τῶν ὄχι μόνον ἦσαν μικρὰ, ἀλλὰ καὶ δι' ἕλλησιν χαρτουσίαν, ἐγεμίζοντο μετὰ καρρία, καὶ κομμάτια αἰδῆρου μ' ὄλ' αὐτὰ τὸ σκότος τῆς πλησιαζούσης νυκτὸς ἤθελε διαλύσει τὴν μάχην, καὶ ἤθελον ἐπιζῆσαι οἱ μεγαθύμοι ἐκείνοι ἄνδρες εἰς τὰ κατορθώματά τῶν, ἂν ὁ ἔχθρος αἰφνιδίως φέρων ἔξ' μεγάλα κανόνια, καὶ στήσας αὐτὰ ἐναντίον τῆς ἀνοικτῆς πλευρᾶς τῶν ὄχυρωμάτων, δὲν ἤθελε κεραυνοβολεῖ ἐκείθεν τοὺς ἀριστέας. Τὰ κανόνια ὅμως τοὺς ἐκτυποῦσαν ἀπὸ τὴν μίαν πλευρὰν, οἱ πεζοὶ ἐπροχώρησαν κατὰ τῆς ἄλλης, τὸ ἱππικὸν ὤρμησε κατὰ μετώπον, ὥστε μὴ δυνάμενοι πλέον οἱ Γραικοὶ εἰς τριπλῆν προσβολήν, οἱ μὲν στρατιωτὰ τῶν ἀπέναντες τὰ ἄχρηστα ὄχυρωματὰ τῶν ἐπηδούσαν εἰς τὸν ποταμόν, διὰ νὰ σωθῶσιν εἰς τὴν ἀντικυρυνὴν ὄχθην, καὶ πίπτοντες, οἱ μὲν ἐπνίγησαν, οἱ δὲ ἐφρονεῖθησαν μετὰ τὰ κατ' αὐτῶν ῥιπτόμενα μολύβια, καὶ σφαίρας τῶν κανονίων ὁ δὲ Ἀθανάσιος, καὶ ὁ Κοντογιάννης ὁ ἀρχηγός, καὶ οἱ ταξίαρχοι Ἀπόστολος ὁ Λευκάδιος, οἱ αὐτάδελφοι Μήγκλεροι οἱ Κεραλλῆνες Ἡλίας, καὶ Τρύφης, ὁ Σφακέλος, καὶ ὁ Σπύρος Δαλιόστρος Ζακύνθιος ὁ Γεώργιος Σεβαστόπουλος, καὶ ὁ Νικόλαος Οὐζουνίδης Θεσσαλονικεῖς, ὁ Γαβριὴλ Σενδοκίχης Βυζάντιος, ὁ Χίος Σεβαστόπουλος, ὁ Κεῖος Σοφιανός, ὁ ἡπειρώτης Κόντος, ὁ Σέρβος Ἰντζῆς, ὁ Παναγιώτης Δαγῶς, καὶ ὁ δεκαπενταετής Νικόλαος Μπισακτῆ Ἰωαννίται, ὁ Πελοποννήσιος Ἀλέξανδρος, καὶ ἄλλοι πενήντα σχεδὸν ὅλοι τὸν ἀριθμὸν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν καὶ ἄνδρες Σρακίανοι, σύραντες τὰ ξίφη, καὶ ὀρμήσαντες κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἀφ' οὗ πολλοὺς ἐσφαζαν κατεκόπησαν.

Ἄλλ' ὁ πικρὸς κρυτός, καὶ βαρυνεθῆς τῆς τύχης ἐναντιότης! ὀλίγως στιγμᾶς ὕστερον ἀπὸ τὴν λύσιν αὐτοῦ τοῦ δράματος, ὅταν πλέον αἱ ψυχαὶ τῶσων ἡρώων ὠδηγοῦντο πρὸς τὰ ἡλύσια πεδία, διὰ νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τὰς ψυχὰς τῶν Λαωνιδῶν, καὶ τῶν Μιλτιάδων, αἰφνιδίως ὑψώνονται μακρὰν εἰς τὴν Μολδαβίαν ὄχθην πυκνοῦ κοινορτοῦ σύννεφα προχωροῦσιν αὐτὰ τὰ σύννεφα, καὶ μεταξὺ αὐτῶν διακρίνεται σῶμα ἱππικὸν εὐθυμένον πρὸς τὸν τόπον τῆς μάχης, προχωροῦσιν ἀκόμη, καὶ φαίνεται κυματουμένη ἡ ἐθνικὴ τῶν Γραικῶν σημαία, καὶ εὐθὺς ἠκούσθη κρότος τριῶν κανονίων ῥιπθέντων ἀπὸ τοῦ Τούρκου κατ' αὐτοῦ τοῦ σώματος. Τὸ σῶμα τοῦτο ἦτον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔστειλεν ὁ Καντακουζηνός διὰ κατασκοπὴν εἰς τὸ Ῥώμανον, καὶ ἐπέστρεψεν ἔπειτα ταχέως διὰ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τὸν στρατεύμα ὡς ἔμαθε τὴν κίνησιν τοῦ ἔχθρου, ἐφθασεν ὅμως ὅταν οἱ συστρατιῶται τῶν ἐκείνου νεκροὶ εἰς τῆς δόξης τὸ πεδίον ἡ ἀπροσδόκητος διὰ κανονίον προσβολὴ τοῦ ἔχθρου κατ' αὐτοῦ τοῦ σώματος, ἀπὸ τὸ μέρος μάλιστα τῶν Γραικῶν ὄχυρωμάτων προμηνύσασα τὴν συμφορὰν τῶν Γραικῶν κατετάραξεν ὀλοκλήρον αὐτὸ τὸ σῶμα, καὶ ἔως πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας ἐστάθησαν μῆτε ὑποχωροῦντες, μῆτε προβαίνοντες, ἔπειτα δ' ὡ-

μήσαν μετὰ ῥυτῆρας ὄλους, καὶ καταλαβόντες τὸ χερσονησίδιον τοῦ Προύτου, οἱ πρῶτοι ἐξ αὐτῶν ἐμπληκτοὶ διὰ τὸ ἀπροσδόκητον τοῦ δεινοῦ πειδουθέντος, νὰ διαβῶσιν εἰς τὴν ἀντικυρυνὴν ὄχθην, καὶ καταπερφερομένοι μετὰ τοὺς ἵππους τῶν εἰς τὸν ποταμὸν ἐπνίγοντο, βυθιζόμενοι καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἵπποι τῶν εἰς τὴν βαθύτητα τοῦ χείλους, καὶ βέβαια οἱ ἐπόμενοι μιμούμενοι τοὺς προηγουμένους, ἤθελον πέσει καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν Προύτον καὶ ἀπαλεσθῆ, ἂν ὁ ταξίαρχος Γκίκας ὁ ἡπειρώτης δὲν ἤθελε τοὺς σταματῆσαι· ποὺ φεύγετε, δειλοὶ, ἐκράξεν κράτων γυμνῶν τὸ σπαθίον, ποὺ φεύγετε καὶ πνίγεσθε εἰς τὴν λάσπην, τὰ καληκάρια τοῦ Γκίκας ἂν φεύγοσιν ὡς γυναῖκες, ὁ Γκίκας δὲν φεύγει, ὁ Γκίκας ἐδῶ θέλει φονεῖσαι τὸν ἑαυτόν του μετὰ τοῦτο τὸ σπαθίον. Οἱ ἡρωικοὶ αὐτοὶ λόγοι τοῦ Γκίκας, καὶ ἡ γενναίότης τοῦ Σέρβου Βλαδένου ἐκράτησαν τοὺς στρατιώτας εὐθὺς, καὶ ἐμψυχωθέντες ἀνετατάθησαν γενναίως εἰς τοὺς σφοδρῶν τῶν Τούρκων ἐφοδῶν, φρονεῦσαντες ὑπὲρ τοῦς διακοσίους, ὁ Γκίκας μάλιστα ἐνεδρῶσιν ὑποκάτω εἰς τὸ ὄψωμα τῆς ὄχθης μετὰ σφάντα στρατιώτας, ἐβαλλε κατὰ σκοπὸν καὶ ἔθραυε τοὺς ἐχθροὺς, ψάλλον μετὰ τὰ πάτρια μέλη τὰ πολεμιστήρια, καὶ οὕτω μαχομένοι ἔως τὴν νύκτα, διέβησαν ἔπειτα τὸν Προύτον.

Ἡ μάχη αὐτὴ τοῦ Σκουλενίου εἶναι ἀξιομνημόνευτος καὶ διὰ τοὺς εἰς αὐτὴν λαμπρῶς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντας, καὶ διὰ τὸν τόπον μάλιστα εἰς τὸν ὅποιον πνευροκρήθη. Ἐθνοῦς πρὸ τετρακοσίων ἐτῶν ἐλωτεῦοντος, ὀλίγοι καὶ αὐτοὶ συγκλυθῆς, καὶ αὐτοσχεδίοι στρατιῶται μάχονται ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἐναντίον τῆς Τουρκίας ἐπ' αὐτὰ εἰς αὐτὰ τὰ ἄκρα τῶν συνόρων τῆς μετὰ τὴν Ῥωσικὴν ἐπικράτειαν. Εἰς τὰ σύνορα τὰ ὅποια μακρὸθεν βλέποντες πρὶν οἱ Τούρκοι ἔτρεμον ἐνθουσιούμενοι τοὺς νικητὰς τοῦ Καρταίου, τοῦ Ῥιμνίου, τοῦ Βατινίου καὶ τῆς Λόφσας, εἰς αὐτὰ τὰ ὄψωρα σύνορα ἦλθον οἱ βάρβαροι, καὶ διὰ πρώτην καὶ ὑστάτην φορὰν, εἶδον ἀρόθως τὴν μαρμαρυγὴν τῶν Ῥωσικῶν ὀρθίων βασιόντων. Τίνας φαντασία ἦτον δυνατόν νὰ πλάσῃ ποτε, ὅτι τὸ καλεῖδοσκοπικὸν τοῦ καιροῦ τὸ διαφῶρον ἄλλασσον μορφὰς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων θέλει παραστήσει περίστασιν τοιαύτην παραδόξον εἰς τὰς ὄψεις τῶν ἀνθρώπων.

Ἄλλ' ἡ ἐπιπεριστάτος ἀρήγησις τῆς δέσεως, τῶν ἐπεισοδίων, καὶ τῆς λύσεως ὄλου τοῦ Γραικικοῦ εἰς τὴν Βλαχομολδαβίαν δράματρε, δὲν εἶναι, μὴδ' εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἡμέτερον ἢ ἔργον διότι δὲν ἐπεχειρήσθημεν νὰ συγγράψωμεν ἱστορίαν, ἀλλὰ νὰ περιγράψωμεν δύο κατὰ μέρος μάχας, εἰς τὰς ὁποίας ἤριστους μικροῦ ἀριθμοῦ Γραικῶν, εἰς γῆν ἀλλοδαπὴν, καὶ ὑποπτόν, ἐπιβουλεύομένων, κατ' αὐτὴν τοῦ κινδύνου τὴν ἀκμὴν ἐγκαταλελειμμένων καὶ πεζῶν, χωρὶς τὴν ἀναγκαίαν πολεμικὴν ὕλην πρὸς πολυκρίθμον ἱππικὸν τοῦ ἔχθρου εἰς τόπον πεδινὸν μαχομένων, τοὺς πλειότερους ἐξ αὐτῶν ἔργων

ρίσαμεν προσωπικῶς, καὶ τῶν εἰς Σκουλενίου ἀνδραγαθῶν τῶν αὐτόπται μάρτυρες ἐγενόμεθα. Ὁμοιωθέντες ὅτι κατώτερον τῆς ἀξίας τὰς πράξεις σας παραστήσαμεν, σὰς ζητούμεν συγγνώμην, ὡς ἱερὰ σκιά ἠθέλωμεν σας θαυμάζει σιωπῶντες, ἂν δὲν ἐστοχαζόμεθα ὅτι τὸ ὄψος τοῦ πανηγυρικοῦ σας λόγου συνίσταται ἀπὸ μόνην τὴν ἀπλουστάτην ἀφήγησιν τῶν κατορθωμάτων σας.

Παραιτήσαντες ὁ μὲν τὰ κτήματά του, ὁ δὲ τὴν καθημερινὴν ἐπικαρτίαν τοῦ ἐπιτηδεύματός του, ὁ δὲ χωρισθεὶς ἀπὸ τὰς ἀγκαλὰς τῶν συγγενῶν του, ἐτρέξατε εἰς τὸ στάδιον τοῦ πολέμου μετὰ ἰδία ἀνάλωμα, χωρὶς νὰ μολύνετε τὰς χεῖράς σας μ' ἀρπαγὰς, καὶ λεηλασίας μετὰ τὰς ὁποίας κατήσχυαν τὸ Γραικικὸν ὄνομα πολλοὶ ψευδάνωμοι στρατιῶται, αἰσχροὶ κάπηλοι τοῦ ἱεροῦ πράγματος τῆς ἐλευθερίας, πανταχοῦ, ὅπου ἐβρέθητε, ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ, ἐτιμῆσατε τὴν πατρίδα. Πόσον ἡ ἀρετὴ σας ἦτον ἀξία νὰ στεφανωθῆ μετὰ τὰς δάφνας τῆς νίκης! καὶ πόσα ἡ ἀνδρεία σας τρόπαια ἤθελε στήσει κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἂν ἡ τύχη δὲν σας ἀφαιρούσε ὅλα τῆς νίκης τὰ μέσα! Ὁ Δούναβις, ὁ Προύτος καὶ ὁ Ὀλτος ἐν ὅσῳ θέλουσιν τρέξει, πάντοτε θέλει κηρύττεσθαι ἡ ἀρετὴ σας, καὶ αἱ σύγχρονοι, καὶ μετέπειτα γενεαὶ θέλουσιν εὐλογεῖν τὰ ὀνόματά σας. Καὶ καθὼς τὰ ρεύματα τῶν ποταμῶν διαδεχόμενα τὸ ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο, φεύγουσιν μὲν ἐκεῖνα, καὶ γίνονται ἀφανῆ, οἱ δὲ ποταμοὶ διαμένουσιν εἰς τὸ ἀπειρον τοῦ χρόνου, ὡσαύτως καὶ τὰ σώματά σας πεσόντα θύματα τῆς πατρίδος, δὲν ἔλαβον τάφον μῆτε κοινόν, μῆτε ἴδιον, ἀλλ' ἡ ἀνδρεία, καὶ ὁ ἡρωϊσμός σας θέλουσιν μεταβίβειν ἀπὸ αἰῶνος, εἰς αἰῶνα λαμπρὰ, καὶ ἀθάνατα.

Ὡ ἱερὸς λόγος! Ἄ! δὲν ἠμπορῶ νὰ σὲ προφέρω, χωρὶς νὰ στεναζῶ βαρέως, καὶ νὰ κλαίω πικρὰ διὰ τὴν καταστροφὴν σου! συστήθεις κατὰ τὸν τόπον τοῦ Θεβαίου ἱεροῦ λόγου, εἶγες τὴν ἀρετὴν ἐκεῖνου, ἀλλ' ἐπαθεῖς τὴν αὐτὴν συμφορὰν, τὴν ὁποίαν καὶ ἐκεῖνος εἰς τὴν Χαϊρῶναιαν. Οἱ γενναῖοι ταξίαρχοί σου δὲν ἐφύσθησαν τὴν ἐνδοξον ταύτην ὀνομασίαν σου, ἀλλ' ἀντισταθέντες πεζοὶ ἐναντίον τοῦ ἱππικοῦ τῶν ἐχθρῶν εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Δραγασανίου, ἔπεσον μετὰ μυρίας πληγὰς εἰς τὰ στήθη.

Ἐπεσον οἱ ταξίαρχοι Λουκᾶς ὁ Κεραλληνεύς, καὶ Ἀνδρόνικος ὁ Πελοποννήσιος, καὶ ὁ σηματοφόρος Ἀνδρουλῆς Μπαμπιολάκης, Παναγιώτης Κουτουλάκης, ὁ Μεθόδιος Μπογιαζάκης καὶ οἱ τρεῖς αὐτοὶ ἄνδρες Σρακίανοι. Ἐπεσον ὁ φίλτατος ταξίαρχος Δημήτριος Σουτζός ὁ Βυζάντιος, ὁ ὅποιος εἰς τὰς πολλὰς σκληραγωγίας τοῦ τετραμήνου στρατιωτικοῦ βίου σου, καὶ εἰς τὰς δυσφορήτους κακουχίας, δὲν ἐπρόφερε ποτε λέξιν μεμφιμοιρίας, ἀλλὰ γυμνὸς ἐμειδία, πεινῶν καὶ τρεφόμενος πολλὰς μετὰ μόνον ἐφητὸν ἀρτοποιίαι, ἔδιδε, μετὰ τὴν εὐθυμίαν τοῦ ὑπομονῆν, παραδειγμα στρατιωτικῆς ὑπακοῆς, ἔπεσε τὸ τέκνον τῆς εὐάνδρου Ἰθάκης,

ὁ Τάλας τοῦ Ὀδυσσεύος Γραικικοῦ Θεατρου, ὁ χαριέστατος Δρακούλης ἔπεσον ὅλοι αὐτοί, ἀλλὰ πεσόντες ὕψωσαν τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἐριθιμὸς γῆ τοῦ Δραγασανίου ἔγινε πολυτίμος μετὰ τὸ ἱερὸν αὐτῶν αἷμα, καὶ μετ' ὀλίγον χρυσάει κἀλλεῖς, πλήρεις ἀπὸ τὸ χῶμα ἐκεῖνο, θέλουσιν σπλίσει τὸν καὶν τῆς Ἀθανάσιας, τὸν ὅποιον ἡ Ἑλλὰς θέλει ἐγείρει εἰς δόξαν τῶν ἀριστευσάντων αὐτῆς τέκνων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ἡ Καλοπούλα.— Τὸ πῦρ τὸ τοσοῦτον ἀποτελεσματικῶς δεκατίων τὰ ἀφροῦρητα τῆς Ἀττικῆς δάση ἐπεσκέψατο κατ' αὐτὰς καὶ τὴν παρὰ τὴν Μορὴν «Σεργικὴν» ποιητικὴν τοποθεσίαν Καλοπούλας.

Καὶ τοῦ ὅμως ἐπρόκειτο περὶ τοποθεσίας τῶσων ἐγγύς τῶν Ἀθηνῶν κειμένης ἱκανὰ ἐσφαλμένα περὶ αὐτῆς ἐγράφωσαν.

Πρῶτον ἀπὸ Καλοπούλα μετεβατίσθη εἰς Γαλοπούλα πρὸς ἐπαύξεισιν ἰσως τῆς θλίψεως ὅτι κατεκάη καὶ δὲν ἐψήθη μόνον. Β' ἐγράφη ὅτι τὸ δάσος τῆς μόνῆς, τῆς ἀπὸ τινων ἐτῶν Καισαριανῆς βαπτισθείσης, εἶνε τὸ ἐγγύτερον μετὰ τὸν τοῦ Λυκαβητοῦ πευκάνα, ὅπερ δὲν εἶνε ἀληθές, ἐπειδὴ οἱ πευκῶνες τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τοῦ Χαλανδρίου, αὐτῆς τῆς Ἐμορρῆς ἐκκλησιᾶς εἶνε πλησιέστεροι. Γ' ἐγράφη ὅτι ἂν διεδίδετο τὸ πῦρ θὰ ἐκινδύνευσεν καὶ ἡ μορὴ Καισαριανῆς νὰ καῆ, ἐνῶ τούτο δὲν εἶνε ἀληθές, διότι μετὰ τῆς Καλοπούλας καὶ τῆς Καισαριανῆς μεσολαβοῦσι ἄλλοι ὕψηλοι ποταμοὶ μὲν θάμνους δύο δὲ ἢ τρεῖς δένδρα, ἔχροντες. Τὸ πῦρ θὰ διεδίδετο μὲν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι τῆς Καλοπούλας λόφου καὶ θὰ ἠπειλεῖ νὰ κατακαύσῃ καὶ τὸ μαρμαρυγικὸν τοῦ Ἀστερίου δάσος, καὶ Δ' ἐγράφη ὅτι ἡ Καλοπούλα εἶνε δάσος ἐνῶ εἶνε πηγή (καὶ τὴ πηγή) σκιαζομένη ὑπὸ παμμεγέθους ἰτέας φυτευθείσης ὑπὸ τοῦ φιλοδένδρου ἀρχιληστοῦ Μπίμπιζα τοῦ φυτεύσαντος καὶ τὸν ἱστορικὸν Πλάτωνα τοῦ Μενδρεσεῖ.

Καὶ πᾶσι μὲν σημαίνει τὸ ὄνομα Καλοπούλα ἀγνοοῦμεν οὐδὲ δυνάμεθα δὲ μετὰ βεβαιότητος νὰ ὑποστηρίξωμεν ὅτι αὐτὴ ἔχει σχέσιν μὲν τὴν «Κυλλοῦ πῆραν» τῶν ἀρχαίων. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ ἐκεῖ που κειμένη ἀρχαία πηγή «Κυλλοῦ πῆρα» εἶχε θυματουρῶν ὕδατα ἀπερωμένα τῇ θεᾷ τῶν Ἐρωτῶν, καθισταμένα δὲ τὰς λουόμενας εὐτέκνους μὲν ἔξ' ἦσαν ἄνδρες Σρακίανοι. Ἐπεσον ὁ φίλτατος ταξίαρχος Δημήτριος Σουτζός ὁ Βυζάντιος, ὁ ὅποιος εἰς τὰς πολλὰς σκληραγωγίας τοῦ τετραμήνου στρατιωτικοῦ βίου σου, καὶ εἰς τὰς δυσφορήτους κακουχίας, δὲν ἐπρόφερε ποτε λέξιν μεμφιμοιρίας, ἀλλὰ γυμνὸς ἐμειδία, πεινῶν καὶ τρεφόμενος πολλὰς μετὰ μόνον ἐφητὸν ἀρτοποιίαι, ἔδιδε, μετὰ τὴν εὐθυμίαν τοῦ ὑπομονῆν, παραδειγμα στρατιωτικῆς ὑπακοῆς, ἔπεσε τὸ τέκνον τῆς εὐάνδρου Ἰθάκης,

Τὴν πηγὴν ταύτην λέγουσιν ὅτι ὁ Ὀβιδίος ἐξῆμνησεν ὡς «Κυλλοῦ πῆραν» διὰ τοῦ ἐξῆς διατίχου.

•Est prope purpureos colles florentis Hymetti
sans acer et viridi cespitate mollis humus»

•Ο δὲ λαὸς τὴν ἐτραγοῦδησάν τινος Κα-
λοπούλου, διὰ τοῦ ἐξῆς διστίχου :

•Τῆς Καλοπούλου τὸ νερὸ λίνε πῶς ἔχει βδέλλαις,
μὰ κτεῖνο βδέλλαις δὲν ἔχει μὴν ἄμορφαις κοπέλλαις».

**•Οπου ἀποδεικνύεται ὅτι καὶ
τὰ ζῷα ἔχουσι τὰς πονηρίας των.**

— Ἐν τινι ἀποκέντρῳ συνοικίᾳ τῶν Ἀ-
θηνῶν, ἐν στενῇ ὁδῷ κατοικεῖ ἰδιότροπός
τις γέρον, ὅστις ἐξ εὐπλαγχνίας ἢ μι-
σανθρωπίας, ἀγνοοῦμεν, τρέφει θερμότητην
συμπυκνωμένην ἐν ζῷοις. Οἱ γέροντες τὸ
εἰσέρχων, καὶ τὰ ζῷα δὲ φαίνεται ὅτι τὸ
διαδίδουν ἀνάμεταξύ των, διότι γαλαί
καὶ κύνες πειναλλοῦ, συχνὰ εἰσέρχονται εἰς
τὸν οἰκίσκον τοῦ, οὗτινος ἡ θύρα μένει δι-
αρκῶς ἀνοικτή, καὶ εὐρίσκουσιν ἄσυλον ἐν
αὐτῷ καὶ τροφήν, μένοντες ὅσον θέλουν
καὶ ἀναχωροῦντες ἀνεμποδίστως ἂν νομί-
σουν ὅτι θὰ εὐρουν ἄλλου καλλίτερα.

Πρὸ τινος λοιπὸν ἐν μικρὸν σκυλάκι, κα-
καμοιρασμένον καὶ καταλασπωμένον διήλ-
θε τὸ φιλόξενον κατῳφλιον· εἰσηλθε δειλὰ
δειλὰ, κεκυφός, μαζεμένῃν ἔχον τὴν οὐ-
ρανὸν του. Δὲν βλέπει καμμίαν ἐχθρικήν
διάθεσιν καὶ ὁμῶς φοβεῖται. Μήπως ἡ κα-
λὴ ἐκείνη ὑποδοχὴ εἶνε δόλος πρὸς τιμω-
ρίαν; Ὁ γέρον βλέπων τὴν συστολήν τῷ
λέγει θωπευτικῶς : « Ἐλα, μικρὸ μου, ἔλα ».
Τὸ κυνάριον προχωρεῖ καθήται εἰς γωνίαν
τινὰ μένει συλλογισμένον ἀκόμη. Φαίνε-
ται ὡς νὰ λέγῃ : « Τὸ μέρος ἐδῶ φαίνεται
καλόν, μὰ διατὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μου
δείχνει τόσα συμπάθειαν : Ἄς ἔλθω ἀπὸ
ῥιμάτια μου πέρασα. Κατὶ κρύβεται κά-
τω ἀπ' αὐτὴν τὴν κάλωσύνη ». Καὶ παρα-
τηρεῖ μὲ δυσπιστίαν τριγύρω.

Ὁ φιλόξενος γέρον βλέπων τὴν δειλίαν
τοῦ κυνός, θέλει νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ καλῶν
αὐτὸν διὰ τοῦ ὀνόματος Ἐλα, δῶ, Ἄζορ,
ἔλα, Ἐκτορ, ἔλα Φλόξ » τὸ κυνάριον τὸν
βλέπει μὲ τρόμον καὶ μένει μαζεμένον,
ἐτοιμον νὰ φύγῃ. Ἄλλ' ἔξαφνα φωνάζει :
« Ἐλα, Κελεπούρη! Κελεπούρη! » Τὸν ἐφώ-
ναξε Κελεπούρη εἶπε τὸ ὄνομα τοῦ ὁ γέ-
ρων ἄρα λοιπὸν τὸν γνωρίζει, δὲν εἶνε
ξένος. Τότε ἀφίνει πάντα δισταγμόν, πάν-
τα φόβον. Τρέχει, ὁρμᾷ πρὸς τὸν γέρον-
τα, ὅστις τὸν θωπεύει, καὶ αὐτὸς τὸν
λείπει εὐγνωμόνως. Τώρα ἐγκαθίσταται
ἀφόδως δέχεται τὴν φιλοξενίαν. Κ' ἐπει-
τα λέγουσι ὅτι τὰ ζῷα δὲν ἔχουσι πνεῦμα,
καὶ ἐξακολουθοῦν οἱ ἄνθρωποι ὅταν θέλουν
νὰ ὑβρίζουν τινὰ ὡς ἡλίθιον νὰ τὸν ἀπο-
καλοῦν ζῷον! . .

**Πῶς ἀνεκαλύφθη τὸ τηλεσκο-
πιον.**

— Ἡ τύχη, λέγει μέγας τις μυθι-
στοριογράφος, εἶνε ὁ μέγιστος συγγραφεὺς
καὶ ἐφευρέτης τοῦ κόσμου. Τοῦτο βλέπο-
μεν καὶ εἰς τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ τηλεσκοπίου
ἣτις ἐγένετο τῷ 1606 ὑπὸ τοῦ Ὁλλανδοῦ
διοπτροποιοῦ Λιππερσέ.

Λέγεται ὅτι τὰ τέκνα τούτου παίζον-
τα ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν
ἐσκέφθησαν τυχαίως νὰ ἴδουν διὰ δύο φα-
κῶν, ἐνὸ ἀμφικοίλου καὶ ἐτέρου ἀμφι-

κέρτου· οἱ δύο οὗτοι φακοὶ εἰς τὴν κα-
τάλληλον εὐρεθέντες ἀπόστασιν ἔδειξαν
τὸν πετεινὸν τοῦ κωδωνοστασίου τῆς Μιλ-
λεβούργου μεγαθυρόντα ἢ μεγάλως προσεγγί-
σαντα. Ἡ ἐκπληξὶς τῶν παιδιῶν ἐπέσπα-
σε τὴν προσοχὴν τοῦ Lippershey, ὅστις
πρὸς δοκιμὴν κατ' ἀρχὰς ἐποποθέτησε
τοὺς φακοὺς ἐπὶ τραπέζιου, εἶτα δὲ εἰς
τὸ ἄκρον δύο σωλήνων ὧν ὁ εἰς ἠδύνατο
νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ἄλλον. Ἀπὸ τῆς στιγ-
μῆς ἐκείνης ἐφευρέθη τὸ τηλεσκόπιον.

•Ρωσία καὶ Ἑλλάς. — Ἐκ τινος
περὶ Ῥωσικῆς διατριβῆς δημοσιευθεῖσης
ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ Ἐπιθεωρήσει μαν-
θάνομεν ὅτι ἡ Ῥωσία τῷ 1722 ἠοῖθμει
μόνον 14 ἑκατομμύρια κατοίκων, οἵτινες
ἀνήλθον εἰς 45 ἑκατομμύρια τῷ 1815,
εἰς 85 τῷ 1871 καὶ σήμερον προσεγγί-
ζουσι τὰ 100 ἑκατομμύρια.

Προσέτι δὲ ὅτι ἡ Ῥωσικὴ αὐτοκρατο-
ρία ἔχει ἐπιφάνειαν ἴσην πρὸς τὴν τῆς
σελήνης.

Τὶ νὰ εἰπωμεν ἡμεῖς οἱ δυστυχεῖς ἑλ-
ληνες πρὸ τῶν καταπληκτικῶν τούτων ἀ-
ριθμῶν, ἡμεῖς οἱ καταδικασμένοι νὰ ἡ-
μεθα ὁ κορτοροβιθούλης τῶν ἐθνῶν ;

Ἡ συγγραφεὺς τοῦ άρθρου τούτου,
Ῥωσικὴ περιηγήτρια, ἐπάγεται μετ' ὀλίγον:
Ὅσον μεγάλη καὶ ἀν εἶνε ἡ Ῥωσία, θὰ
μεγαλώσῃ ἀκόμη.

Ὡ! πόσον εὐτυχεῖς θὰ ἦμεθα ἂν ἠδύ-
νάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ εἰπωμεν μετὰ τῆς
αὐτῆς πεποιθήσεως περὶ τῆς Ἑλλάδος :
θὰ μεγαλώσῃ ἀκόμη !

Συνιστῶσιν εἰς δεσποινίδα νέον ἐκ Γερ-
μανίας νωστὶ ἀφικόμενον.

Ὁ Νέος. Θεωρῶ ἐμαυτὸν λίαν εὐτυχῆ
διότι σὰς ἐγνώρισα.

Ἡ Νέα. Κ' ἐγὼ ἐπίσης.

Ὁ Νέος. Καὶ πῶς ἔχετε εἰς τὴν ὑγίαν
σας ;

Ἡ Νέα. Ὅχι τόσο καλὰ ὑποφέρω
φοβερὰ ἀπὸ τὸ στομάχι.

Ὁ Νέος. Ἄ! δὲν εἶνε τίποτε θὰ σὰς
δώσω ἐγὼ καταπότιά τινα τῆς ἐφευρέ-
σεώς μου.

Ἡ Νέα. Καὶ εἰσθε ἰατρός ;

Ὁ Νέος. (προθύμως). Ὅχι! . . κτηνί-
ατρος ! !

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

121. Αἰτιγμα.

Σὲ πόρτα ποῦ ἀνοίχεται τὸν βίβαν νὰ φυλάξῃ
Κ' ἀλθεῖ σὰν τὸν μωλὸν ὅ,τι ἀπ' ἐκεῖ περναεῖ.
Μὰ ἴς τὴν στιγμήν—παράξενον—τὴν τέχνητον ἀφίνει
Ἄϊρας μετρά, φλουριά μετρά, χρυσάφι παίρνει δίνει.

122. Στοιχειόγραφος.

Τὸ πρῶτον ἀναπόφευκτον εἰς πᾶσαν ἐργασίαν,
τὸ ἄλλο ἀπαραίτητον εἰς πᾶσαν ὁμιλίαν.
διαφορὰ δὲ μοναχῆ,
εἷνα χ'.

123. Στοιχειόγραφος.

Μὴ λέγουσι προτέρημα παντός ἐργαζομένου
καὶ μισθοδοτουμένου
ἄνευ ἐνὸς στοιχείου,
Φεῖ! κακὸς δαίμων γίνουαι τοίχου καὶ σανιδίου.

124. Ἱστορικὴ γράσις.

Τίς ἀνεφώνει εἰς πᾶσαν ἀνακαλύφην του :
« Ὁ Θεὸς διέρχεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.»

125. Βιογραφικὴ σημείωσις.

Πῶς ὠνομάζετο ὁ πατήρ τοῦ Ὀδυσσεύς Ἀν-
δρίτσου ; Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Ὀδυσσεύς, πότι, καὶ τίς
τὸν ἐβάπτισε ;

126. Ὠφέλιμος γνῶσις.

Κατὰ τὸν τελευταῖον χειμῶνα ἔπεισε τόση με-
γάλη ποσότης χιόνος εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Παρι-
σίων, ὥστε ἡ Ἐταιρεία τοῦ καλλωπισμοῦ τῆς πό-
λεως, ὅπως διαλύσῃ τὴν χιόνα ταύτην ἐσκόρπισεν
ἐπὶ τοῦ ἰδάφουσι ποσότητά τινα κοινοῦ ἄλατος.
Πῶς ἐξηγεῖται τὸ αἰσιον ἰσοπέδισμα τοῦ τοιοῦ-
του μέτρου ;

127. Παράθεσις.

Τίς ποιητὴς καὶ εἰς ποῖον ποίημα τοῦ εἶπε :
« Ἄλλ' ὦ πατὴρ, ὦ ὄνομα καμφοίλατον καὶ θεῖον!
φεῖ! σὲ προφέρω σήμερον μετὰ πικρῶν δακρῶν.
Ὡ γλυκυτάτη μου πατρίς, τὰ τέκνα σου καθένα
ὁπότεν σὺ προσκάλεσαι, σὺ μ' ἔκραξες κ' ἔμεινα.»

128. Πληρογορία.

Πότε εἰσηχθῆ τὸ πρῶτον εἰς Καλάδρου, ἡ πα-
τῆρα ;

129. Πρόβλημα.

Πατήρ τις εἶπεν εἰς τὴν κόρην του. « Ἐχω εἰς
τὸ βαλλάντιόν μου ποσότητα χρημάτων, τὴν ὁποίαν
ἂν μοῦ διπλασιάσῃς τετράκις καὶ ἐκάστοτε σοὶ
δίδω 6 φρ. θὰ μοῦ μείνουν 38 φρ.»

Ἡ κόρη ἀπήντησεν εἰς τὸν πατέρα της « τὸ
ποσόν, τὸ ὅποιον ἔχω εἰς τὸ ἰδίον μου βαλλάντιον
εἶνε τόσον, ὥστε ἂν μοὶ τὸ διπλασιάσῃς ἐπίσης
τετράκις καὶ σοὶ δίδω ἐκάστοτε 12 φρ. δὲν θὰ μοὶ
μείνῃ τίποτε » καὶ ἐν τούτοις δὲν ἠδύνατο ἀλλάξον
ποτὲ τὰ χρήματά μου μὲ τὰ ἰδικά σου.
Πόσα εἶχεν ἐκάτερος ;

130. Πρὸς συμπλήρωσιν.

131. Ἀπόδοτο.

Τὶ διαφέρουν οἱ ποιηταὶ ἀπὸ τῆς ἄτρα ;

132. Λογοπαίγιον.

Κατὰ τί ὁμοιάζει τὸ χέλι μὲ τὸν ὀψίπλουτον ;

ΛΥΣΕΙΣ

110. Κρίσις. — 111. Ἄηλος· ἄηλος. — 112. Κόμα-
μα· ὄμμα. — 113. Ὁ Πασχάλ. — 114. Ἐν Περσείᾳ
κατὰ τὸν Ἡρόδοτον. — 115. Εἰς τὴν Νιβόδη τοῦ
Αἰσχύλου. — 116. Εἰς τὸν Ὁλλανδὸν διοπτροποῖον
Lippershey ὅστις κατεσκεύασε τὸ πρῶτον τηλε-
σκόπιον τῷ 1606. — 117. Ὁ Πασχάλ ὡς ἐξῆς·
« Τὸ ἀπειρον εἶνε κύκλος, οὗτινος τὸ κέντρον εἶνε
πανταχοῦ καὶ ἡ περιφέρεια οὐδαμοῦ » — 118. Ἠ-
σαν 180 δ' Α'. Ἐλαβε 78 καὶ 69 δ' Β'. — 119. Τοῦ
Δ. Παπαρηγοπούλου ἐκ τοῦ χαρακτῆρος
« Γάμος ἐξ ἀντιλογίας ». — 120. Διότι ἐκ τοῦ δέρ-
ματός του γίνεται τὸ δολιχότατον ν τ α ο σ λ ι.

Ἀντα τῶν πλείστων.

Ἐν Πάτραις ἡ δεσποινὴς Αἰγλή (Μ. Ν. Ρ.) ἐν
Ἀθήναις ὁ Φήμιος (Θεμιστοκλῆς; Π.).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

κ. Ν. Δ. Μ. Πάτραις. Ἐλήθησθε σὰς εὐχαριστοῦ-
μεν θερμῶς, σερὰ ἀπεστάλη τῷ κ. Ν. Ἐλ Β. —
κ. Δ. Α. Ζίκουθον. Παραγγελία σας ἐξετελέσθη. —
κ. Α. Β. Treiburg Ἄρθ. 73 ἀπεστάλη. — κ. Α. Δ. Κ.
Λεγαίνά. Εὐχαριστῶ, εἰς τὸ προσεχέσ. —
κ. Κ. Β. Καρδίτσου. Ἐλήθησθε σὰς εὐχαριστοῦ-
μεν θερμῶς. — κ. Α. Σ. Γρίκκαλα. Σὰς εὐχαρι-
στοῦμεν. — κ. Σ. Α. Αἰρίσαν. Ἀπεστάλη κατὰ
τὴν παραγγελίαν σας.